

STRATEGIA ROZWOJU GMINY OSINA NA LATA 2026-2035

Osina, 2026 r.

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkim osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Mając na uwadze wytyczne w zakresie dostępności, tekst dokumentu nie został wyjustowany. Zastosowano odpowiednie formatowanie treści, czcionkę bezszeryfową oraz interlinię. Grafiki w tekście posiadają opis alternatywny.

Spis treści

Spis treści

Wstęp	5
I. Cel opracowania	5
II. Podstawa prawna	5
III. Metodologia opracowania	6
IV. Spójność z dokumentami strategicznymi.....	7
Ogólna charakterystyka gminy Osina	9
CZĘŚĆ STRATEGICZNA	13
I. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i środowiskowej gminy....	13
I.1 Uwarunkowania społeczne.....	13
I.2 Uwarunkowania gospodarcze	13
I.3 Uwarunkowania środowiskowe	14
II. Ocena warunków życia w gminie na podstawie przeprowadzonych badań	14
III. Analiza SWOT	21
IV. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osina	25
IV.1 Główne założenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	25
IV.2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	29
V. Kierunki działań strategicznego rozwoju gminy Osina	33
V.1 Misja i wizja rozwoju	33
V.2 Cele strategiczne i operacyjne.....	34
V.3 System działań w ramach dalszego rozwoju gminy	37
VI. System wdrażania Strategii Rozwoju	49
VI.1 Źródła finansowania	49
VI.2 Monitoring.....	50
VI.3 Ewaluacja.....	54
VII. Spis map, schematów, tabel, wykresów i fotografii	55
CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	59
Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowej gminy Osina	59
I. Uwarunkowania społeczne	59

I.1 Demografia	59
I.2 Pomoc społeczna	62
I.3 Ochrona zdrowia	67
I.4 Organizacje pozarządowe.....	68
I.5 Edukacja.....	69
I.6 Działalność kulturalna i sportowa	71
II. Uwarunkowania gospodarcze	74
II.1 Rynek pracy	74
II.2 Podmioty gospodarcze	75
II.3 Planowanie przestrzenne	79
II.4 Gospodarka mieszkaniowa i mienie gminne.....	80
II.5 Turystyka i środowisko przyrodnicze	82
III. Uwarunkowania środowiskowe	89
III.1 Infrastruktura techniczna	89
III.1.1 Komunikacja drogowa	89
III.1.2 Sieć wodno-kanalizacyjna.....	91
III.1.3 Sieć szerokopasmowa.....	93
III.2 Jakość powietrza.....	94
III.3 Odnawialne źródła energii.....	97
III.4 System hydrologiczny gminy	98
III.5 Zagrożenie suszą i powodziami	101
III.6 System gospodarki odpadami	104

Wstęp

I. Cel opracowania

Strategia Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035 stanowi kluczowy dokument planistyczny określający długofalowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy w perspektywie najbliższej dekady. Dokument wyznacza wizję, cele strategiczne oraz priorytety działań, które będą podejmowane przez samorząd we współpracy z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi oraz partnerami instytucjonalnymi.

Celem opracowania Strategii jest stworzenie spójnych i realistycznych ram rozwoju gminy Osina, odpowiadających na aktualne potrzeby mieszkańców oraz wyzwania demograficzne, gospodarcze, środowiskowe i infrastrukturalne. Strategia ma na celu podniesienie jakości życia społeczności lokalnej, wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy, poprawę dostępności usług publicznych oraz zapewnienie zrównoważonego i odpowiedzialnego gospodarowania zasobami.

Dokument stanowi również podstawę do skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym funduszy krajowych i europejskich, poprzez wskazanie priorytetowych projektów i kierunków inwestycyjnych. Strategia zapewnia ciągłość i przewidywalność działań rozwojowych, umożliwia racjonalne planowanie budżetu oraz wzmacnia przejrzystość i partycypacyjny charakter zarządzania gminą.

Strategia stanowi dokument wyznaczający kierunki rozwoju gminy z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców oraz lokalnych uwarunkowań społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

II. Podstawa prawna

Opracowany dokument jest zgodny z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w art. 10e, gdzie określono główne wymogi dotyczące zakresu opracowywania strategii rozwoju. Najważniejsze z nich to:

- 1) cele strategicznego rozwoju w wymiarze społecznym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym i przestrzennym;
- 2) kierunki działań podejmowane dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;

- 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 6) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa;
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania.

III. Metodologia opracowania

Proces opracowania Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035 został przeprowadzony w sposób uporządkowany, partycypacyjny oraz zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawą o samorządzie gminnym. Przyjęta metodologia łączyła analizę danych ilościowych i jakościowych z konsultacjami społecznymi.

Etap diagnostyczny

Pierwszym etapem prac było opracowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej gminy Osina. Analiza obejmowała m.in.:

- dane statystyczne (GUS, Bank Danych Lokalnych),
- dokumenty strategiczne szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego,
- dokumenty planistyczne i programowe gminy,
- identyfikację trendów demograficznych i społecznych.

W ramach diagnozy przeprowadzono analizę SWOT, pozwalającą określić mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia wynikające z otoczenia zewnętrznego.

Partycypacja społeczna

Istotnym elementem opracowania Strategii było włączenie interesariuszy lokalnych w proces planowania. Przeprowadzono konsultacje społeczne z udziałem mieszkańców, radnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz sołectw.

Wykorzystano różne formy konsultacji, takie jak:

- ankiety (w formie elektronicznej i/lub papierowej),
- spotkania konsultacyjne,
- warsztaty strategiczne,

- zbieranie uwag i opinii w formie pisemnej.

Celem działań partycypacyjnych było zidentyfikowanie kluczowych potrzeb, problemów oraz oczekiwań społeczności lokalnej wobec przyszłego rozwoju gminy.

Formułowanie wizji i celów strategicznych

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz wyników konsultacji społecznych określono wizję rozwoju gminy Osina do 2035 roku. Następnie wyznaczono cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań, odpowiadające na zidentyfikowane wyzwania i potencjały rozwojowe. Cele zostały sformułowane w sposób spójny z dokumentami nadrzędnymi, w tym ze Strategią Rozwoju Województwa oraz krajowymi dokumentami strategicznymi. Uwzględniono zasady zrównoważonego rozwoju, która zaspokaja obecne potrzeby społeczeństwa bez ograniczania szans przyszłych pokoleń., ładu przestrzennego oraz odporności na zmiany klimatu i wyzwania demograficzne.

Określenie systemu wdrażania i monitoringu

W dokumencie określono również zasady wdrażania Strategii, w tym:

- podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
- ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania,
- system monitorowania i ewaluacji,
- wskaźniki realizacji celów.

Przyjęto założenie cyklicznej oceny postępów wdrażania Strategii oraz możliwości jej aktualizacji w przypadku istotnych zmian uwarunkowań zewnętrznych.

Cały proces przebiegał zgodnie z zapisami uchwały Rady Gminy (nr XIV/80/2025 z dnia 28.10.2025 r.), określającej harmonogram, tryb i zasady opracowania strategii, w tym również procedurę prowadzenia konsultacji społecznych – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

IV. Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035 została opracowana w zgodzie z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na poziomie regionalnym i krajowym. Zachowanie zgodności celów zawartych w Strategii z kierunkami wyznaczonymi w dokumentach wyższego szczebla ma kluczowe znaczenie, gdyż umożliwia wykorzystanie efektu synergii poprzez współudział w procesie programowania i realizacji działań we współpracy z otoczeniem instytucjonalnym i terytorialnym.

W celu zapewnienia tej spójności przeprowadzono analizę zgodności celów Strategii z następującymi dokumentami strategicznymi:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) – krajowym planem rozwoju społeczno-gospodarczego, uwzględniającym cele długoterminowe dla Polski,
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 – najważniejszym dokumentem wyznaczającym zasady polityki regionalnej państwa,
- Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 – podstawowym instrumentem planowania rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

Analiza ta miała na celu zapewnienie, że cele gminne wpisują się w szersze ramy polityki rozwoju kraju i regionu, co zwiększa szanse na skuteczną realizację działań oraz uzyskanie wsparcia ze środków zewnętrznych.

Tabela 1 Spójność Strategii z dokumentami nadrzędnymi

STRATEGIA ROZWOJU GMINY OSINA NA LATA 2026-2035			
CEL STRATEGICZNY 1 Aktywna i bezpieczna społeczność lokalna		CEL STRATEGICZNY 2 Konkurencyjna i zrównoważona gospodarka lokalna	CEL STRATEGICZNY 3 Nowoczesna infrastruktura i ochrona środowiska
STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO 2020 (z perspektywa do 2030)			
Cel szczegółowy I Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną		Cel szczegółowy II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	Cel szczegółowy III Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu
KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030			
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym		Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2030			
I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości	II CEL STRATEGICZNY DYNAMICZNA GOSPODARKA Kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie konkurencyjności regionu	III CEL STRATEGICZNY SPRAWNY SAMORZĄD Skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych	IV CEL STRATEGICZNY PARTNERSKI REGION Silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych

Źródło: opracowanie własne

Ogólna charakterystyka gminy Osina

Gmina Osina jest gminą wiejską położoną w północno-zachodniej części Polski, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie goleniowskim. Jest to jedna z najmniejszych gmin w województwie zachodniopomorskim. Zajmuje powierzchnię ok. 101,66 km². Zamieszkiwana jest przez 2 900 osób, co daje średnią gęstość zaludnienia ok. 29 osób na km². W powiecie goleniowskim graniczy z gminami: Przybiernów, Nowogard, Goleniów oraz Maszewo. W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Bodzęcin, Kikorze, Kościuszki, Krzywice, Osina, Przypólsko, Redło, Redostowo, Węgorza i Węgorzyce.

Mapa 1 Położenie gminy Osina w powiecie goleniowskim

Źródło: <https://www.osina.pl/gmina-osina/135-poolenie-geograficzne>

Gmina Osina zlokalizowana jest w obszarze o korzystnym położeniu komunikacyjnym, w sąsiedztwie ważnych szlaków transportowych oraz w relatywnie niewielkiej odległości od większych ośrodków miejskich regionu, co stwarza potencjał rozwojowy zarówno w zakresie funkcji mieszkaniowej, jak i gospodarczej.

Gmina ma charakter typowo rolniczy, z dominującym udziałem użytków rolnych w strukturze zagospodarowania przestrzennego. Istotnym elementem krajobrazu są również tereny leśne oraz obszary o wysokich walorach przyrodniczych, które wpływają na atrakcyjność środowiskową gminy oraz stwarzają warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Struktura osadnicza gminy obejmuje 10 miejscowości o rozproszonej zabudowie, z dominacją zabudowy jednorodzinnej oraz zagrodowej.

Pod względem demograficznym gmina charakteryzuje się niewielką liczbą mieszkańców oraz stosunkowo niską gęstością zaludnienia, co jest typowe dla gmin wiejskich regionu.

Wyzwania rozwojowe obejmują m.in. procesy starzenia się społeczeństwa, migracje osób młodych do większych ośrodków miejskich oraz konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu usług publicznych przy ograniczonej bazie dochodowej.

Gospodarka gminy Osina opiera się przede wszystkim na rolnictwie, drobnej przedsiębiorczości oraz działalności usługowej. Na jej terenie funkcjonują podmioty z sektora mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw, w tym firmy handlowe, usługowe

i budowlane. Istotną rolę odgrywa również aktywność mieszkańców w sektorze społecznym, w tym działalność organizacji pozarządowych i jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Gmina realizuje zadania własne w zakresie infrastruktury technicznej, edukacji, pomocy społecznej, gospodarki komunalnej oraz kultury. Stopniowa modernizacja infrastruktury drogowej, wodno-kanalizacyjnej oraz obiektów użyteczności publicznej stanowi jeden z kluczowych kierunków działań samorządu.

Ogólna charakterystyka gminy Osina wskazuje na potencjał rozwojowy wynikający z jej rolniczego i przyrodniczego charakteru oraz możliwości wykorzystania lokalnych zasobów, poprawy dostępności komunikacyjnej i wzmacniania kapitału społecznego. Dokument Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035 uwzględnia te uwarunkowania, wyznaczając kierunki działań sprzyjające zrównoważonemu i długofalowemu rozwojowi wspólnoty samorządowej.

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

I. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i środowiskowej gminy

Przeprowadzona diagnoza społeczna, gospodarcza i środowiskowa stanowi podstawę do określenia kierunków rozwoju gminy Osina w perspektywie do 2035 roku. Analiza wykazała zarówno istotne potencjały rozwojowe, jak i wyzwania wymagające zaplanowanych i skoordynowanych działań strategicznych.

I.1 Uwarunkowania społeczne

Sytuacja demograficzna gminy charakteryzuje się systematycznym spadkiem liczby ludności oraz postępującym procesem starzenia się społeczeństwa. Zjawiska te wpisują się w szersze trendy obserwowane na obszarach wiejskich województwa zachodniopomorskiego. Ujemny przyrost naturalny oraz migracje młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich powodują zmniejszanie się potencjału demograficznego i ograniczają możliwości rozwoju lokalnego rynku pracy.

Jednocześnie wzrasta zapotrzebowanie na usługi społeczne i zdrowotne, w szczególności skierowane do osób starszych oraz rodzin wymagających wsparcia. Funkcjonujący system pomocy społecznej odgrywa istotną rolę w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, jednak rosnące potrzeby mieszkańców wymagają dalszego rozwijania usług środowiskowych, profilaktycznych i integracyjnych.

Gmina dysponuje potencjałem w postaci aktywności społecznej mieszkańców, placówki oświatowej oraz infrastruktury kulturalno-sportowej. Szansą rozwojową jest wykorzystanie środków zewnętrznych na projekty integracyjne, edukacyjne i prorodzinne oraz rozwój zasobów mieszkaniowych i społecznych.

I.2 Uwarunkowania gospodarcze

Gospodarka gminy Osina ma przede wszystkim charakter rolniczy, z uzupełniającą rolą sektora usług i drobnej przedsiębiorczości. Lokalny rynek pracy jest ograniczony, a część mieszkańców podejmuje zatrudnienie poza terenem gminy. Analiza liczby podmiotów gospodarczych wskazuje na potrzebę dalszego wzmacniania przedsiębiorczości i tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi działalności gospodarczej.

Istotnym czynnikiem rozwojowym jest poprawa infrastruktury technicznej oraz dostępności komunikacyjnej. Racjonalne planowanie przestrzenne, rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz wykorzystanie lokalnych zasobów – w tym walorów przyrodniczych – mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej gminy. Potencjałem rozwojowym gminy są uzbrojone tereny objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w miejscowości Kikorze oraz Redostowo przy DK nr 6. Potencjał rozwojowy widoczny jest również w obszarze turystyki wiejskiej i rekreacyjnej, opartej na spokojnym, wiejskim charakterze gminy oraz jej zasobach środowiskowych.

I.3 Uwarunkowania środowiskowe

Gmina Osina dysponuje walorami przyrodniczymi, które stanowią istotny element jej tożsamości i potencjału rozwojowego. Jednocześnie diagnoza wskazuje na konieczność dalszej modernizacji infrastruktury technicznej, w tym sieci drogowej, wodno-kanalizacyjnej oraz infrastruktury cyfrowej.

W obszarze ochrony środowiska kluczowe znaczenie mają działania na rzecz poprawy jakości powietrza, ograniczania emisji zanieczyszczeń oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Istotne jest również zwiększanie poziomu selektywnej zbiórki odpadów i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Z uwagi na zmiany klimatyczne rośnie znaczenie działań adaptacyjnych, w szczególności w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi oraz wzmacniania retencji wód.

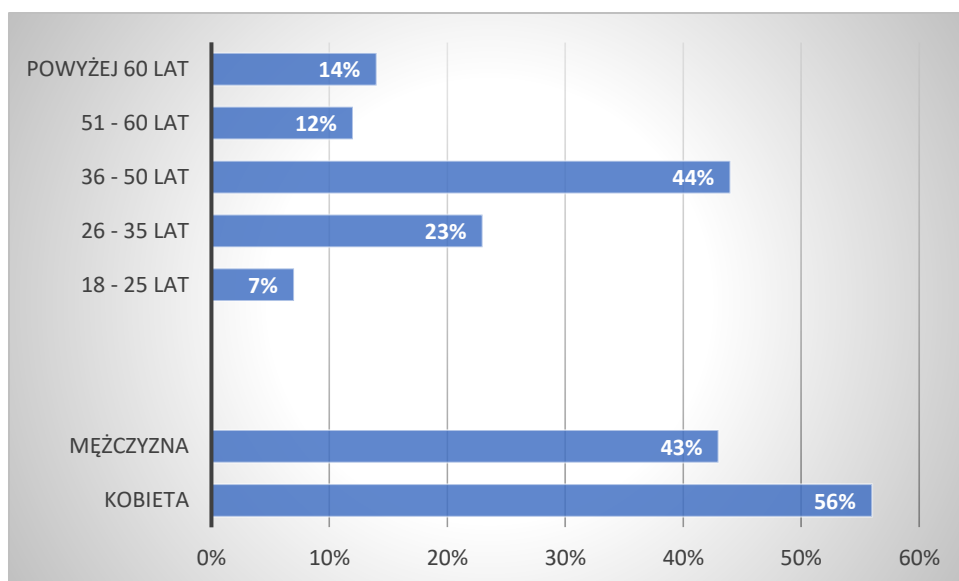
Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią i zasobami naturalnymi powinno stanowić fundament zrównoważonego rozwoju gminy.

II. Ocena warunków życia w gminie na podstawie przeprowadzonych badań

Ocena warunków życia w gminie na podstawie przeprowadzonych badań społecznych wskazuje, że mieszkańcy gminy są raczej zadowoleni z życia w gminie. Badania zostały przeprowadzone na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035. W badaniu wzięło udział 43 respondentów, w tym 56% stanowiły kobiety.

Najliczniejszą grupę badanych osób reprezentowała ludność w wieku 36-50 lat.

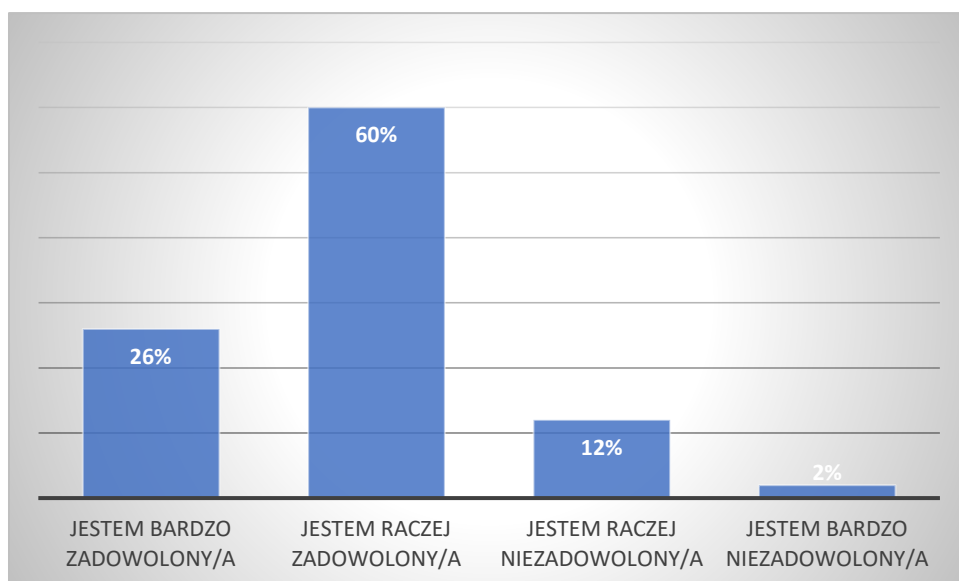
Wykres 1 Respondenci biorący udział w badaniu społecznym w 2026 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Aż 60% badanych ocenia warunki życia w gminie Osina jako dobre, są raczej zadowoleni z życia w gminie, 26% respondentów jest bardzo zadowolonych, z kolei łącznie 14% badanych wykazuje niezadowolenie.

Wykres 2 Poziom zadowolenia życia w gminie w opinii respondentów

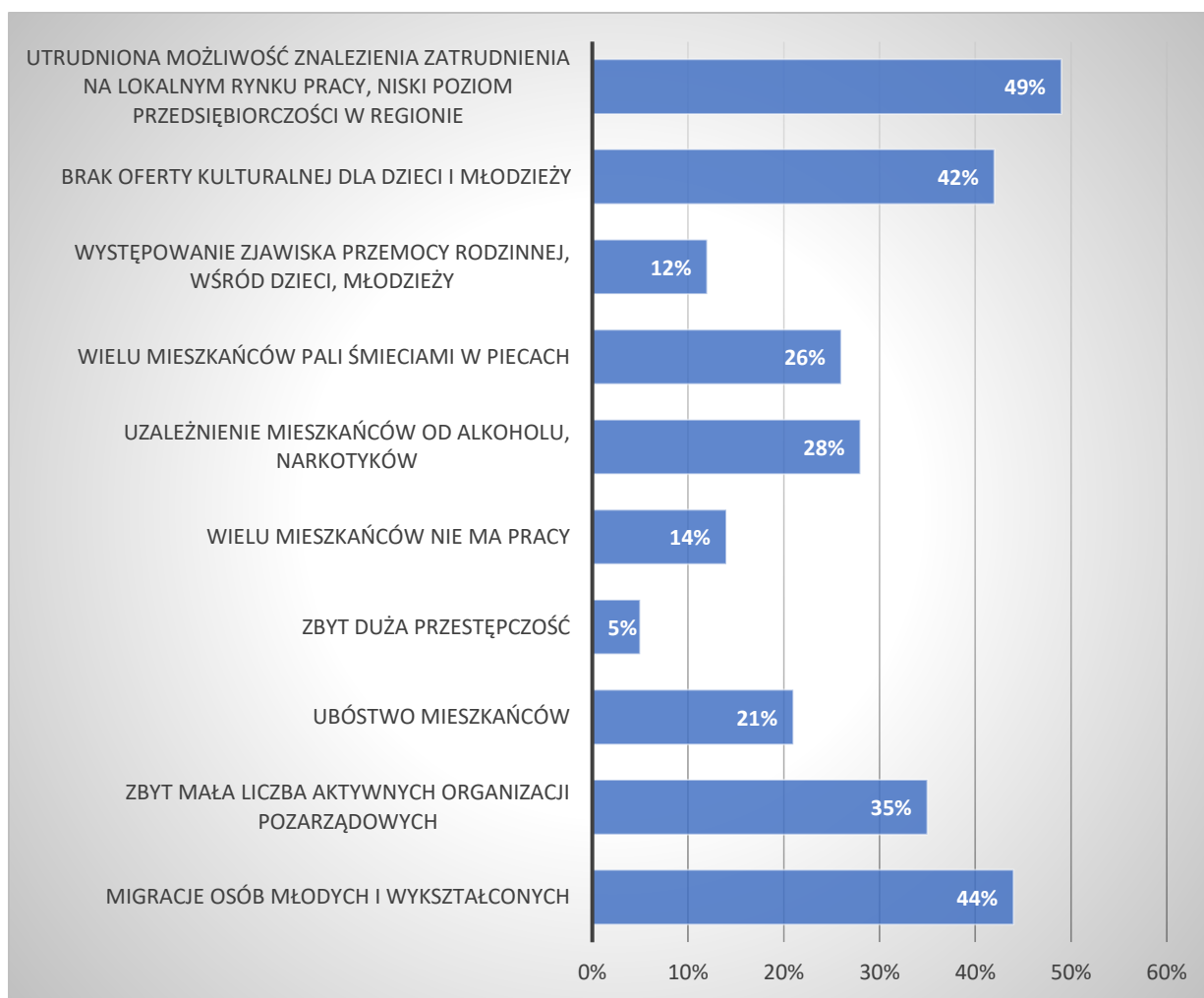

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Do najważniejszych problemów społecznych na terenie gminy Osina w opinii respondentów należą: trudności w znalezieniu zatrudnienia na lokalnym rynku pracy (49%), migracje osób młodych i wykształconych (44%) oraz brak oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży (42%).

Najważniejsze problemy wskazane przez respondentów przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 3 Najważniejsze problemy społeczne w gminie Osina w opinii respondentów

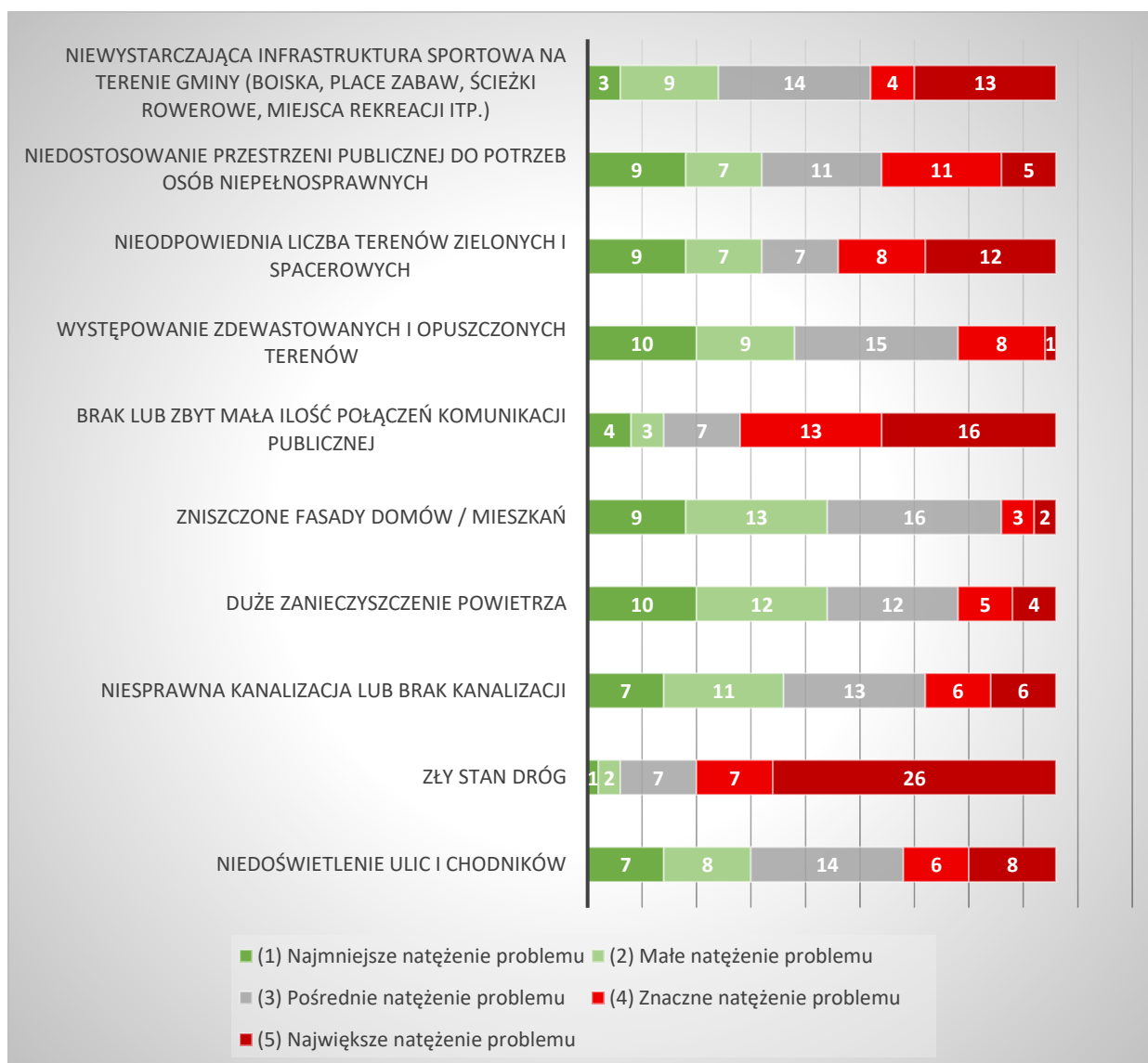

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Ocena stopnia występowania na terenie gminy problemów społeczno-gospodarczych wskazuje przede wszystkim na zły stan dróg, brak lub zbyt małą liczbę połączeń komunikacji publicznej, a także na niewystarczającą infrastrukturę sportową czy niedoświetlenie ulic i chodników. Najmniejszym natężeniem problemów w opinii badanych są: zniszczone fasady domów, duże zanieczyszczenie powietrza, niesprawa kanalizacja lub jej brak.

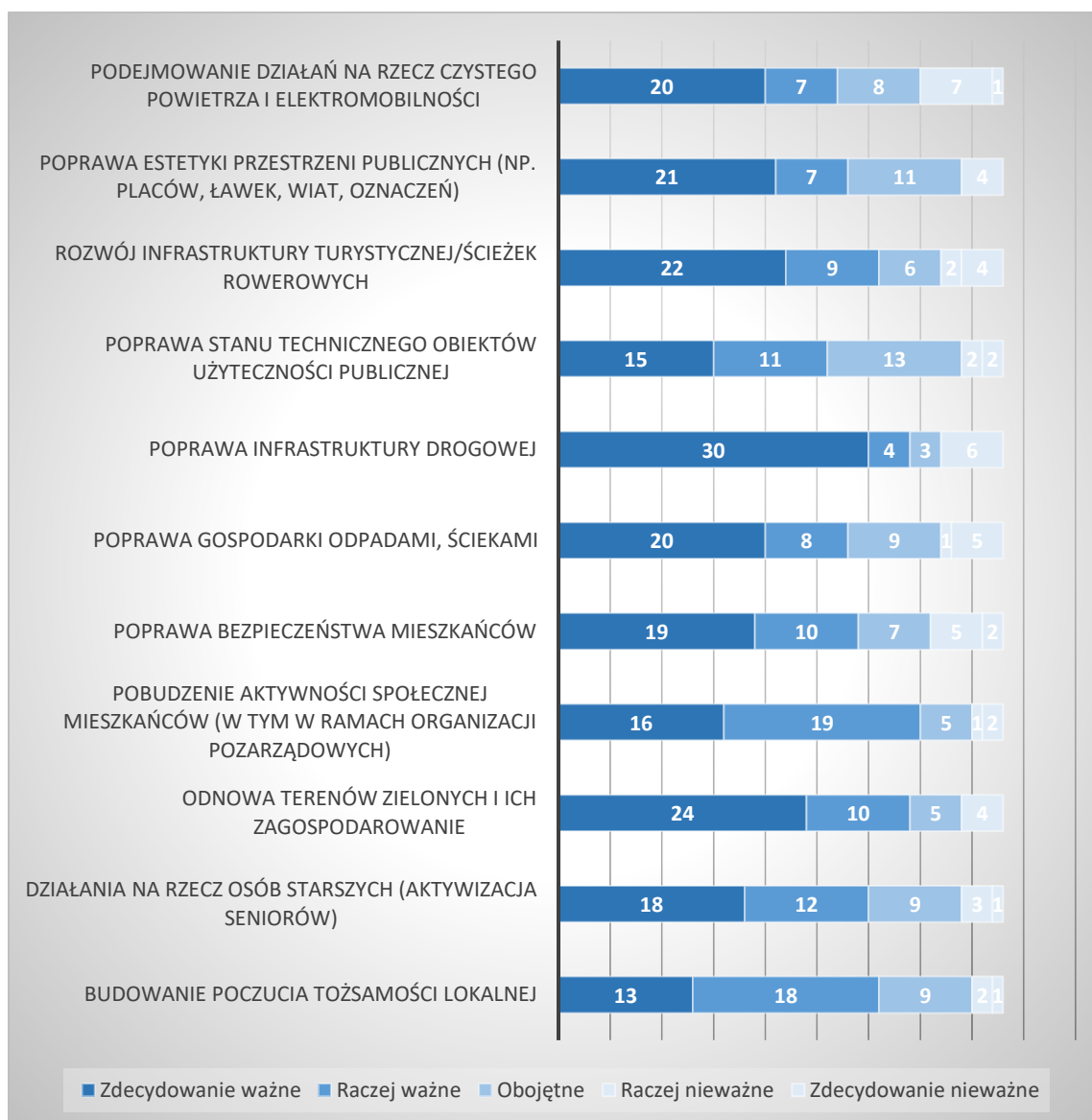
Wykres 4 Ocena stopnia występowania problemów w gminie w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W kolejnych latach rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Osina ważnym aspektem rozwoju w opinii respondentów jest poprawa infrastruktury drogowej oraz odnowa terenów zielonych i ich zagospodarowanie. Mieszkańcy zwrócili również uwagę na społeczny aspekt, gdzie dostrzegają potrzebę rozwoju infrastruktury turystycznej (w tym: ścieżki rowerowe), pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców czy działania na rzecz osób starszych. Według respondentów każdy analizowany obszar działania jest ważnym aspektem budowania gminy jako miejsca dobrego do życia i rozwoju.

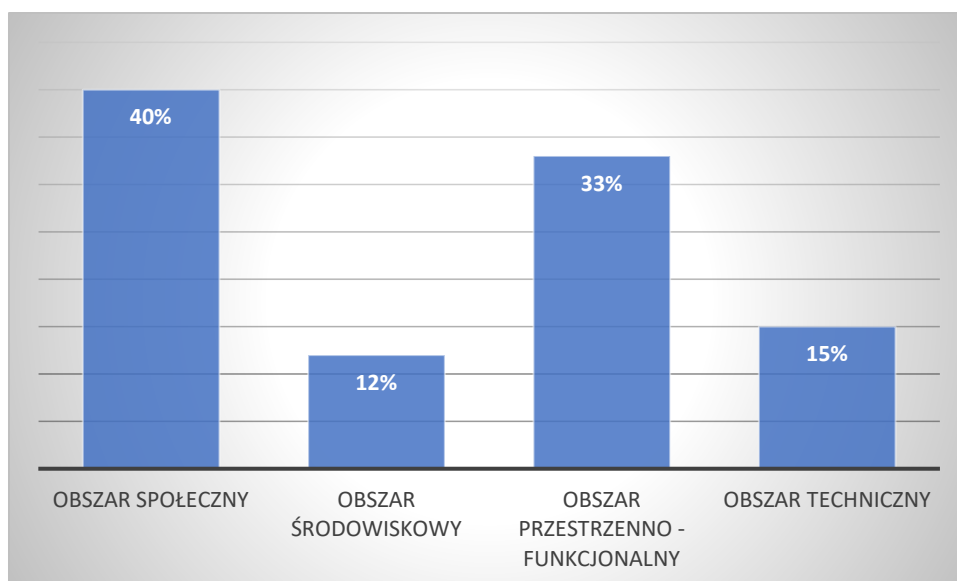
Wykres 5 Działania, które powinny zostać zaplanowane do realizacji w nowej Strategii w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Mieszkańcy wskazują dwa główne obszary, na których realizacja Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035 powinna się koncentrować. Jest to obszar społeczny (40%) oraz przestrzenno-funkcjonalny (33%). Za mniej ważny uznają obszar techniczny (15%) oraz środowiskowy (12%), gdyż w tych obszarach występują najmniejsze dostrzegalne problemy w opinii respondentów.

Wykres 6 Obszar realizacji działań w rozwoju gminy w opinii respondentów

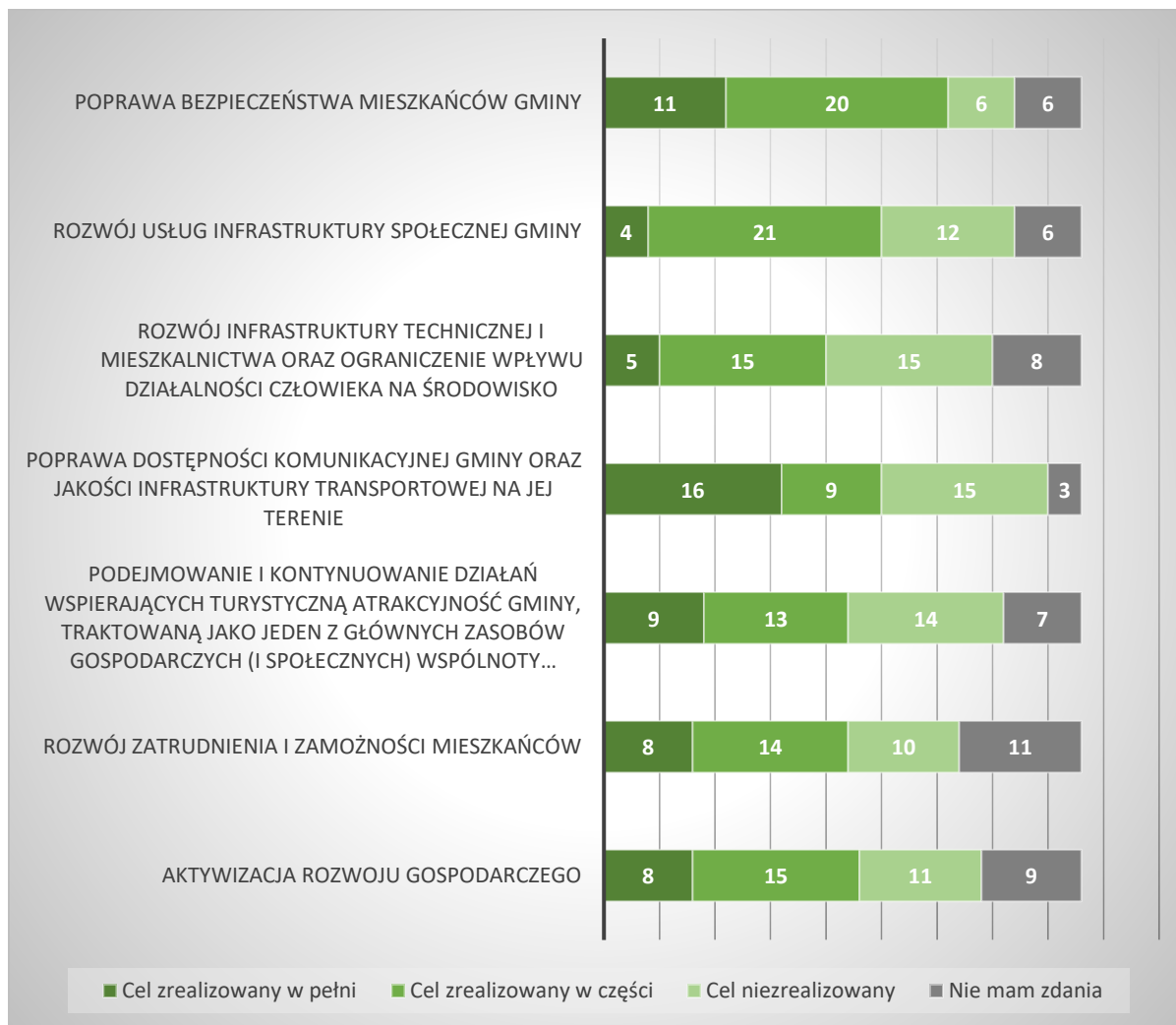
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W opinii badanych osób biorących udział w badaniach społecznych wynika, że znaczna część wskazanych celów do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Osina w poprzednich latach została w części zrealizowana. Gmina systematycznie poprawia warunki życia mieszkańców, jednak w dalszym ciągu widoczna jest potrzeba stałego rozwoju społecznego oraz wzmacniania infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, a także potrzeba dalszego rozwoju gospodarczego gminy. Mieszkańcy podczas badań wskazali na dalsze potrzeby rozwoju w zakresie:

- poprawy oświetlenia,
- budowy ścieżek i chodników,
- poprawy bezpieczeństwa w zakresie przekraczania cieków wodnych,
- budowy sieci kanalizacji do nowych budynków i działek,
- modernizacji dróg;
- pozyskiwanie inwestorów i nowych przedsiębiorstw,
- dalsze dbanie i wspieranie inicjatyw, które poprawiają wygląd wsi;
- poprawy mieszkalnictwa, infrastruktury;
- przyciągnięcie inwestorów dających miejsca pracy;
- poprawy funkcjonowania przychodni zdrowia;
- dostępności komunikacyjnej oraz jakości infrastruktury technicznej na terenie gminy;
- ograniczenia wpływu człowieka na środowisko;

- rozwój transportu zbiorowego i mobilności;
- zwiększenia poczucia bezpieczeństwa na terenie gminy,
- rozwój infrastruktury dla dzieci i młodzieży;
- rozwoju atrakcyjności turystycznej gminy i poszczególnych wsi,
- współpraca partnerska gminy Osina z organizacjami pozarządowymi, znajdującymi się w gminie i poza nią.

Wykres 7 Ocena stopnia głównych kierunków planowanego rozwoju gminy w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

III. Analiza SWOT

Na podstawie przekazanej diagnozy społecznej gminy Osina, poniżej przedstawiono szczegółową analizę SWOT w układzie tabelarycznym, obejmującą kluczowe aspekty w zakresie uwarunkowań społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Tabela 2 Analiza SWOT

Uwarunkowania społeczne	
Mocne strony (Strengths)	Słabe strony (Weaknesses)
- Funkcjonowanie Klubów rodzinnych na terenie gminy, - Rozwój działań OPS ukierunkowanych na osoby starsze i z niepełnosprawnością (Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, Opieka wytchnieniowa itp.), - Realizacja projektów z wykorzystaniem środków zewnętrznych na potrzeby mieszkańców gminy, - Realizacja różnych programów społecznych na rzecz mieszkańców gminy, - Funkcjonowanie w gminie punktu konsultacyjno-informacyjnego (w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), - Realizacja programów profilaktycznych wśród mieszkańców gminy, - Aktywna działalność Szkoły Podstawowej w Osinie w życiu społecznym i kulturalnym, - Działalność świetlic opiekuńczo-wychowawczych, - Aktywność nieformalnych grup mieszkańców (koła gospodyń wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne), - Rozwijająca się infrastruktura rekreacyjna.	- Systematyczny spadek liczby ludności w gminie, - Ujemny przyrost naturalny i saldo migracji, - Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, - Wzrost liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej, - Brak realizacji usług opiekuńczych w formie stałego świadczenia, - Brak podmiotów ekonomii społecznej i rozwiniętego systemu wsparcia działalności organizacji pozarządowych, - Brak na terenie gminy żłobka, sprawującego opiekę nad dziećmi do lat 3, - Brak rozwiniętego systemu wsparcia w zakresie opieki zdrowotnej na terenie gminy, utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów, - Brak wyodrębnionej instytucji organizującej życie sportowo-rekreacyjne, - Niewystarczająca liczba miejsc spędzania czasu dla seniorów.

Szanse (Opportunities)	Zagrożenia (Threats)
- Rozwój usług społecznych dostosowanych do potrzeb mieszkańców, - Możliwość tworzenia mieszkań wspomaganych i społecznych, - Realizacja projektów w zakresie integracji społecznej, edukacji i opieki, - Wzrost znaczenia działalności organizacji pozarządowych w życie społeczne mieszkańców gminy, - Rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej, - Rozwój infrastruktury cyfrowej i e-usług, - Rozwój i dostosowywanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców, - Zapewnienie większej dostępności miejsc dla młodzieży w oparciu o infrastrukturę świetlicową.	- Starzenie się społeczeństwa i odpływ młodych osób do miast, - Ryzyko marginalizacji społecznej wykluczonych grup, - Rosnące potrzeby infrastrukturalne wobec ograniczonych zasobów gminy, - Wykluczenie cyfrowe części mieszkańców, - Nasilenie problemów zdrowia psychicznego, w tym samotność osób starszych (wdów i wdowców).
Uwarunkowania gospodarcze	
Mocne strony (Strengths)	Słabe strony (Weaknesses)
- Powolny, choć systematyczny wzrost przedsiębiorczości, - Duży udział gospodarstw rolnych na terenie gminy, - Dogodne położenie w sąsiedztwie drogi ekspresowej S6, - Duża powierzchnia objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, - Uzbrojone tereny w miejscowości Kikorze i Redostowo przy S6, - Wzrost mieszkalnictwa, - Walory przyrodnicze, mogące mieć wpływ na rozwój turystyczny, - Usytuowanie gminy blisko lotniska,	- Brak dużych zakładów/przedsiębiorstw będących miejscem zatrudnienia, - Brak innowacyjności przedsiębiorczej, - Brak miejsc pracy opartych o firmy przemysłowe, - Ograniczone możliwości rozwoju przedsiębiorczości.

- Dostęp do torów kolejowych oraz stały transport kolejowy z przystanku zlokalizowanego w miejscowości Osina, - Pełne zapewnienie dostępności do usług na terenie gminy, - Bliskie położenie Goleniowa oraz Nowogardu jako miejscowości zapewniających dodatkowe miejsca pracy, - Dostępność terenów inwestycyjnych.	
Szanse (Opportunities)	Zagrożenia (Threats)
- Możliwość wsparcia lokalnego biznesu funduszami unijnymi i programami wsparcia, - Aktywacja terenów inwestycyjnych poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i plan ogólny, - Rozwój terenów inwestycyjnych poprzez lokalizację firmy zajmującej się logistyką, wykorzystując dobre położenie gminy pod względem dostępności komunikacyjnej, - Dywersyfikacja rolnictwa – rozwój np. ekologicznej produkcji, krótkich łańcuchów dostaw, - Rozwój obszarów aktywności gospodarczej, inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla start-upów wiejskich, - Możliwość współpracy z sąsiednimi gminami i powiatem w zakresie klastra rolno-przetwórczego, - Przebieg 15. południka jako możliwości promocyjne gminy oparte na symbolu lokalnym, np. poprzez utworzenie ścieżki edukacyjnej, punktu atrakcji w gminie itp. - Tereny zielone, w tym parki, które mogą zostać rozbudowane o ścieżki rowerowe.	- Wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczych, - Uzależnienie od zewnętrznych inwestorów, - Ryzyko stagnacji lokalnej przedsiębiorczości bez odpowiedniego wsparcia, - Dalsza emigracja młodych i wykształconych mieszkańców – osłabienie bazy demograficznej dla rynku pracy, - Brak spójnej strategii rozwoju gospodarczego – ryzyko rozproszenia działań, - Ograniczone środki finansowe mogące utrudniać większe inwestycje infrastrukturalne.

Uwarunkowania środowiskowe	
Mocne strony (Strengths)	Słabe strony (Weaknesses)
- Rozwinięta sieć komunikacji drogowej, - Systematyczne modernizowanie nawierzchni dróg i inwestycji drogowych, w celu poprawy jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców, - Inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową, - Dobra jakość powietrza, - Dobry stan jakościowy i chemiczny wód podziemnych, - Wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie, - Realizacja programu usuwania azbestu, - Walory przyrodnicze, występowanie obszarów chronionych.	- Zły stan nawierzchni dróg gminnych i powiatowych, - Niewystarczająca dostępność chodników w miejscowościach, - Brak ścieżek rowerowych, - Brak zasięgu internetu w wybranych miejscowościach, - Nieuporządkowana gospodarka ściekowa we wszystkich miejscowościach gminy, - Duża obecność bezodpływowych zbiorników, uciążliwych i niebezpiecznych dla środowiska, - Niski stopień inwestycji w OZE w budynkach użyteczności publicznej, - Wysoki stopień zagrożenia suszą rolniczą i hydrologiczną, - Wzrost ilości odpadów wytwarzanych w ciągu roku, - Niski udział zutylizowanego azbestu w stosunku do ilości zewidencjonowanej.
Szanse (Opportunities)	Zagrożenia (Threats)
- Rozwój energetyki odnawialnej i ekologicznych form rolnictwa, - Możliwość wykorzystania walorów przyrodniczych w edukacji i turystyce, - Dostęp do środków na gospodarkę wodną i ochronę środowiska, - Rozwój edukacji ekologicznej i ekoturystyki opartej o lokalne zasoby przyrodnicze (np. trasy dydaktyczne), - Możliwość rozwoju rolnictwa ekologicznego i regeneratywnego w oparciu o lokalne zasoby naturalne.	- Skutki zmian klimatycznych: susze, burze, powodzie błyskawiczne, - Presja inwestycyjna na obszary cenne przyrodniczo, - Pogarszająca się jakość i dostępność wód podziemnych, - Możliwość degradacji środowiska w wyniku inwestycji bez odpowiednich regulacji planistycznych (szczególnie OZE).

Źródło: opracowanie własne

IV. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osina

IV.1 Główne założenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osina opiera się na zrównoważonym rozwoju, gdzie priorytetem jest ochrona cennych zasobów przyrodniczych (Natura 2000, korytarze ekologiczne) przy jednoczesnym wyznaczaniu stref aktywizacji gospodarczej i porządkowaniu nowej zabudowy.

Charakterystyka sieci osadniczej i zabudowy

Struktura osadnicza gminy Osina ma charakter rozproszony z wyraźnie zaznaczonym centrum administracyjno-usługowym w miejscowości Osina. Miejscowość gminna pełni funkcję głównego ośrodka usług publicznych. W niej zlokalizowana jest szkoła podstawowa oraz podstawowe usługi, tj. sklepy, apteka, ośrodek zdrowia, poczta, biblioteka.

W celu uregulowania procesów rozwoju zabudowy w gminie Osina wyznaczono potencjalne obszary jej rozwoju, które stanowią element modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Obejmują one swym zasięgiem tereny wewnątrz istniejącej struktury osadniczej poszczególnych miejscowości na terenie gminy Osina (wypełnianie luk w zabudowie), a także tereny, które w wyniku przeprowadzonych analiz potencjalnych kolizji i konfliktów przestrzennych z innymi elementami struktury przestrzennej (tj. lasy, obszary chronione, rzeki, zbiorniki wodne, tereny zagrożone powodzią, tereny produkcji rolnej, drogi szybkiego ruchu, linie kolejowe), mogą zostać przeznaczone pod inne funkcje, w tym zabudowę mieszkaniową (tzw. tereny potencjalnego rozwoju zabudowy).

Funkcje gospodarcze i użytkowanie terenu

Tereny działalności gospodarczej skoncentrowane są głównie w środkowej części gminy (okolice Osiny, Redostowa i Kikorza) w sąsiedztwie głównych szlaków transportowych (drogi krajowe i powiatowe). Podobnie w przypadku terenów usługowych, ich lokalizację planuje się wzdłuż drogi krajowej S6. Tereny usługowe zaplanowano także w Bodzęcinie oraz w samej Osinie, co wpisuje się w zasady kształtowania sieci usług podstawowych.

Dominującym sposobem użytkowania terenu są uprawy na gruntach ornych oraz uprawy trwałe. Wyznaczono również specjalne tereny działalności rolniczej (północno-wschodnia i południowa część gminy) oraz obszary eksploatacji surowców (kopalnia kruszywa).

Eksploatacja kruszyw powinna być prowadzona w sposób etapowy, z bieżącą rekultywacją terenów wyłączonych z użytkowania, aby zapobiec trwałej degradacji krajobrazu rolniczego,

który dominuje w strukturze gminy. Istotne jest zachowanie najwyższej klasy gleb przed zabudową, by utrzymać potencjał produkcyjny lokalnego rolnictwa.

System transportowy i infrastruktura

Gmina posiada dobrze rozwinięty układ powiązań komunikacyjnych. Przez gminę przebiega droga ekspresowa S6, która stanowi z jednej strony barierę rozwoju przestrzennego gminy Osina z uwagi na przerwanie ciągłości struktury osadniczej i komunikacyjnej. Z drugiej zaś strony jest to ważna oś komunikacji o znaczeniu krajowym, która może stanowić istotny czynnik rozwoju gospodarczego gminy (S6 stanowi część sieci TEN-T – transeuropejskiej sieci transportowej, co zwiększa znaczenie i potencjał gminy do rozwoju, np. poprzez usługi przydrożne). Droga ekspresowa S6, mimo iż generuje hałas oraz zanieczyszczenie powietrza, powinna zostać wykorzystana jako „okno wystawowe” gminy. Planowanie stref usługowych wzdłuż tej trasy powinno uwzględniać montaż ekranów akustycznych oraz wydzielanie pasów zieleni izolacyjnej, w celu ochrony przylegających terenów osadniczych przed degradacją akustyczną.

Transport publiczny powinien opierać się na ponadlokalnych połączeniach autobusowych oraz wykorzystaniu połączeń kolejowych. Transport szynowy stanowi kolejną oś komunikacji w gminie Osina. Przystanek w Osinie zapewnia łączność ponadlokalną z miastami tj. Szczecinem, Kołobrzegiem, Koszalinem, Goleniówem.

Zielona infrastruktura i ochrona przyrody

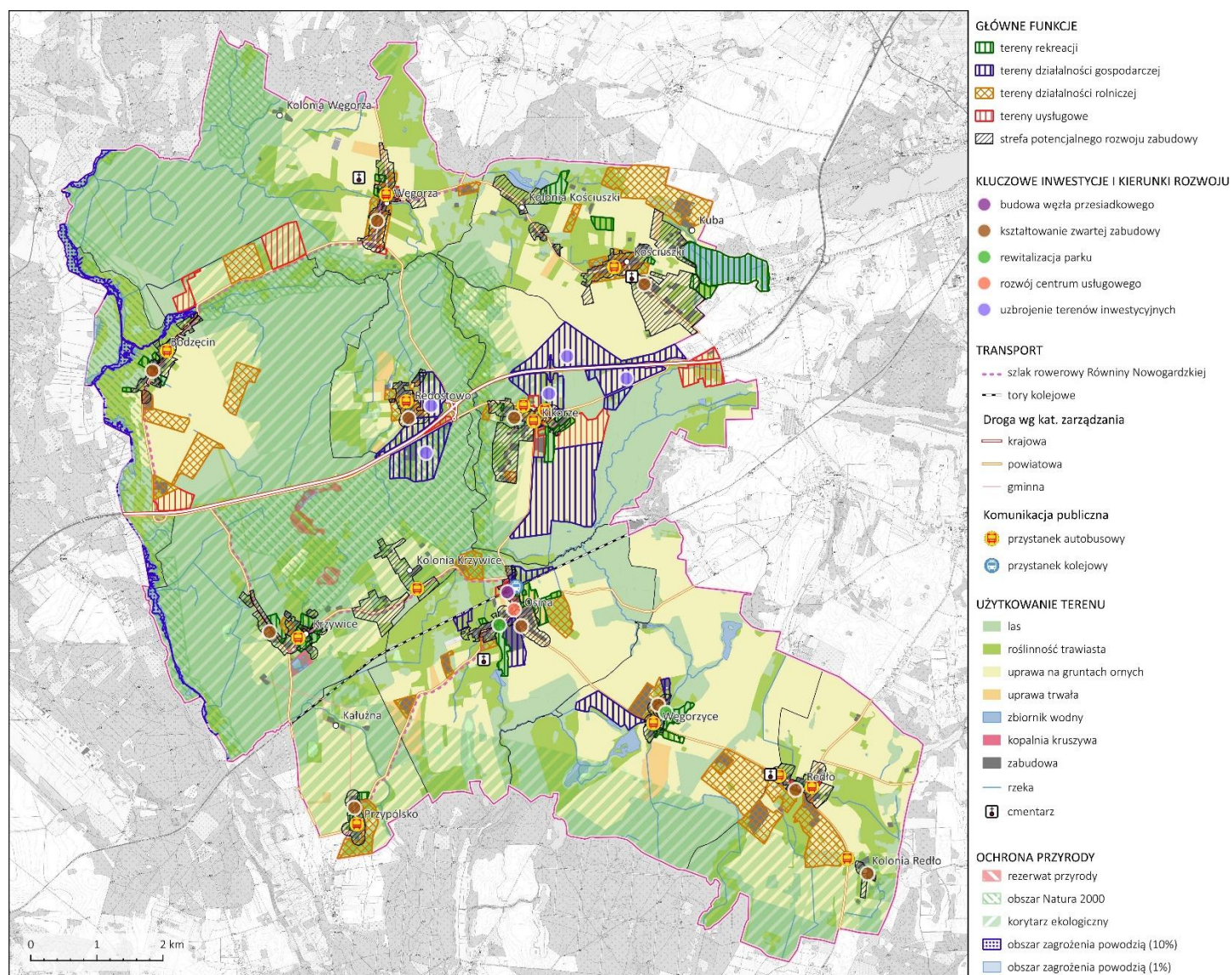
Ochrona środowiska jest kluczowym elementem modelu, obejmującym zarówno ochronę prawną, jak i zapobieganie zagrożeniom. Znaczną część gminy zajmują lasy. Północno-zachodnią część gminy Osina stanowi korytarz ekologiczny, który zapewnia ciągłość przyrodniczą. W gminie Osina centralną i zachodnią część jej terytorium zajmuje, ciągnący się wzdłuż doliny rzeki Stepnica, obszar Natura 2000 „Ostoja Goleniowska”, na obszarze którego zlokalizowane są dwa rezerwaty przyrody: „Krzywicki Mszar” oraz „Wrzosiec”. Obszar Natura 2000 „Ostoja Goleniowska” oraz rezerwaty „Krzywicki Mszar” i „Wrzosiec” stanowią fundament marki turystycznej gminy. Działania ochronne w dolinie rzeki Stepnica muszą być zintegrowane z edukacją ekologiczną, np. poprzez budowę ścieżek dydaktycznych o niskiej antropopresji, czyli działalności człowieka, która wywiera negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

Obszary zagrożenia powodzią (prawdopodobieństwo 1% i 10%), występują w zachodniej części gminy co bezpośrednio wpływa na zakazy zabudowy w dolinach rzecznych. Największe ograniczenia w rozwoju zabudowy dotyczą miejscowości Bodzęcin.

Integracja w zakresie obszarów specjalnych na poziomie regionalnym i krajowym. Obszary Strategicznej Interwencji

Gmina Osina zlokalizowana jest w obrębie Obszaru Funkcjonalnego Strefy Przygranicznej (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Załącznik nr 2 do Uchwały Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.). Jest to obszar położony peryferyjnie względem reszty kraju i aglomeracji o najwyższym poziomie rozwoju. W zakresie poprawy sytuacji rola gminy Osina sprowadza się do odtworzenia lub poprawy funkcjonowania powiązań komunikacyjnych.

Mapa 2 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osina

Źródło: opracowanie własne

IV.2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Polityka przestrzenna gminy skupia się na kilku zasadniczych aspektach związanych z rozwojem przestrzennym funkcji osadniczych i gospodarczych, w tym turystyki, komunikacji, eliminacją potencjalnych konfliktów przestrzennych, kontrolą rozwoju zabudowy oraz zapewnieniem ładu przestrzennego. Rekomendacje dla polityki przestrzennej opracowano z zachowaniem spójności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Planem Ogólnym Gminy Osina i brzmią następująco:

- Poprawa funkcjonalno-przestrzennej struktury w tym podniesienie ładu przestrzennego, zwiększenie walorów wizerunku i sprawności funkcjonowania, oraz wzmocnienie powiązań z regionem.
- Stworzenie atrakcyjnych i zróżnicowanych możliwości dla rozwoju gospodarczego.
- Podniesienie standardów życia mieszkańców poprzez poprawę infrastruktury technicznej.
- Racjonalne wykorzystanie terenów i intensyfikacja ich zagospodarowania (uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną) w obrębie zaplanowanych stref funkcjonalnych.
- Wdrożenie polityki przestrzennej poprzez koordynację planowania miejscowego, ustalenia narzędzi pozwalających na wdrożenie tej polityki.
- Rozwinięcie turystycznych walorów terenów, uwzględniając obszary Natura 2000.
- Wzrost aktywności działalności rolniczej w ramach działań restrukturyzacyjnych i działalności leśnej przy wykorzystaniu naturalnych zasobów.
- Rozwinięcie przemysłu na bazie surowców i kopalin przy zapewnieniu wysokiej jakości towarów i należytej ochrony środowiska przyrodniczego.
- Rozwój gospodarczy na największych i najbardziej atrakcyjnych terenach inwestycyjnych w gminie: wzdłuż drogi krajowej S6 w pobliżu węzła drogowego „Osina”.
- Aktywne poszukiwanie partnerstw z sąsiednimi gminami (np. Goleniów, Nowogard) w celu stworzenia wspólnej oferty inwestycyjnej wzdłuż korytarza S6, co pozwoli na lepszą negocjację warunków z inwestorami.

- Wykorzystanie rezerwy terenów dla zamieszkania we wszystkich miejscowościach zgodnie z zasadami uzupełniania zabudowy zapisanymi w Planie Ogólnym Gminy Osina.
- Planowanie procesu uzupełniania luk w zabudowie poprzez priorytetowe traktowanie terenów o już rozwiniętej sieci wodociągowej i energetycznej, w celu minimalizacji kosztów rozproszonej infrastruktury.
- Wykorzystanie unikalnej dostępności kolejowej (połączenia ze Szczecinem i Kołobrzegiem) do przyciągnięcia nowych mieszkańców – tzw. „cyfrowych nomadów” i osób pracujących zdalnie, szukających ciszy w pobliżu natury, ale z szybkim dojazdem do metropolii.
- Działania promujące gminę Osina jako obszar „dobrych połączeń komunikacyjnych”, dobrych warunków do życia i pracy zdalnej, dobrej dostępności do usług i miejsc wypoczynku.
- Rozwój rekreacji na terenach wyznaczonych w Planie Ogólnym.
- Intensyfikacja rozwoju funkcji gospodarczej w miejscowości gminnej na wyznaczonych w Planie Ogólnym terenach.
- Tworzenie bardziej zwartych układów osadniczych bez rozproszonej zabudowy, jej porządkowanie i doposażanie w infrastrukturę.
- Komasaacja (scalanie) terenów pod pozarolniczą działalność gospodarczą ze względów ekonomicznych.
- Tworzenie usługowych „centrów” we wsiach.
- Rozbudowa układu komunikacyjnego szczególnie w ścieżki piesze i rowerowe, usprawnienie ciągów komunikacji kołowej.
- Kontrolowany proces rozwoju zabudowy – opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poczynawszy od obszarów cechujących się najintensywniejszymi zmianami użytkowania; rozwój zabudowy w obrębie istniejących siedlisk.
- Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią – w szczególności w zakresie przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową poprzez zapobieganie antropopresji (szkodliwej działalności człowieka) na terenach cennych przyrodniczo.

- Sprawne planowanie w przestrzeni związane z rozwojem funkcji turystyczno-rekreacyjnych – logiczne i oparte na konsultacjach społecznych i potrzebach mieszkańców lokalizowanie różnego rodzaju kompleksów usługowych, uwzględnianie potencjalnych konfliktów przestrzennych w procesach planowania.
- Kierowanie się zasadami ładu przestrzennego w planowaniu przestrzeni w aspekcie estetycznym, społecznym, gospodarczym, środowiskowym i funkcjonalnym – w szczególności na obszarach o wysokich walorach krajobrazowych, obszarach rozwoju zabudowy mieszkaniowej, terenach inwestycyjnych.
- Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie wertykalnym: na poziomie lokalnym ze szczeblem krajowym i regionalnym – uwzględnienie w planowaniu rozwoju przestrzennego inwestycji krajowych i wojewódzkich.
- Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie horyzontalnym: uwzględnienie i konsultowanie dokumentów planistycznych sąsiednich gmin w celu zapewnienia ciągłości struktur przestrzennych.
- Ograniczenie przeznaczenia pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej, w szczególności na obszarach położonych wzdłuż drogi ekspresowej S6.
- Zachowywanie pomiędzy jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych.
- Uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy.
- Rozbudowa sieci rowerowej: rozszerzenie szlaków rowerowych o funkcje komunikacyjne (bezpieczne dojazdy do szkół i miejsc pracy), a nie tylko turystyczne.
- Ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, grodzeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi.
- Wzmocnienie funkcji miejscowości gminnej Osina: dążenie do wykształcenia czytelnego centrum z funkcjami publicznymi, kulturą i przedsiębiorczością.

- Tworzenie zwartych pierzei usługowych¹ w centrum wsi, aby ograniczyć rozproszenie zabudowy.
- Tworzenie lokalnych punktów handlowo-usługowych zaspokajających podstawowe potrzeby mieszkańców.
- Standardy dostępności: monitorowanie dostępności do szkoły podstawowej, szczególnie dla obszarów położonych poza izochroną 1,5 km i 3 km, poprzez rozwój transportu zbiorowego.
- Ochrona wysokiej klasy gleb w wyznaczonych terenach działalności rolniczej przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze.
- Zrównoważona eksploatacja surowców: działalność kopalni kruszywa musi być prowadzona z uwzględnieniem późniejszej rekultywacji w kierunku leśnym lub rekreacyjnym.
- Ochrona korytarzy ekologicznych: bezwzględne utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych i ograniczenie inwestycji na obszarach Natura 2000.
- Wykorzystanie obszaru Natura 2000 „Ostoja Goleniowska” do tworzenia ścieżek edukacyjnych.
- Wprowadzenie rygorystycznych zakazów zabudowy na obszarach zagrożenia powodziowego (10% i 1% prawdopodobieństwa) w dolinach rzecznych.
- Rozwój "Zielonych Pierścieni": tworzenie ogólnodostępnych terenów zieleni publicznej i parków, łączących obszary leśne z zabudową.
- Wprowadzenie rygorystycznych wymogów dotyczących hałasu dla nowej zabudowy mieszkalnej lokalizowanej w pobliżu drogi ekspresowej S6.
- Integracja transportu: wykorzystanie przystanku kolejowego w Osinie jako lokalnego węzła przesiadkowego (integracja z komunikacją autobusową i rowerową).

---

¹ Pierzeja to ciąg frontowych elewacji budynków ustawionych w szeregu po jednej stronie ulicy lub placu. Pierzeje usługowe to takie układy zabudowy, w których partery budynków są przeznaczone na działalność handlową, gastronomiczną lub usługową, co ożywia przestrzeń publiczną.

V. Kierunki działań strategicznego rozwoju gminy Osina

V.1 Misja i wizja rozwoju

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę uwarunkowań społeczno-gospodarczych i środowiskowych oraz opracowany model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osina określono misję i wizję rozwoju gminy na dalsze lata.

Wizja rozwoju Gminy Osina do 2035 roku

Gmina Osina w 2035 r. to rozwijająca się, przyjazna i zrównoważona gmina wiejska, która skutecznie łączy rozwój społeczny i gospodarczy z troską o środowisko naturalne. To miejsce bezpieczne, otwarte i sprzyjające osiedlaniu się, w którym mieszkańcy mają zapewniony dostęp do wysokiej jakości usług publicznych, nowoczesnej infrastruktury oraz możliwości rozwoju zawodowego i społecznego.

Gmina Osina wykorzystuje swoje walory przyrodnicze, korzystne położenie komunikacyjne oraz lokalny potencjał społeczny i gospodarczy, budując silną, zintegrowaną wspólnotę samorządową. Jest gminą aktywną, skutecznie pozyskującą środki zewnętrzne, rozwijającą przedsiębiorczość oraz wspierającą inicjatywy mieszkańców.

W 2035 r. Osina to gmina stabilna demograficznie, atrakcyjna do życia dla rodzin, seniorów i młodych ludzi, dbająca o dziedzictwo lokalne, środowisko naturalne oraz przyszłe pokolenia.

Misja Gminy Osina

Misją gminy Osina jest konsekwentne i odpowiedzialne zarządzanie rozwojem lokalnym w sposób partycypacyjny, przejrzysty i długofalowy, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich mieszkańców. Samorząd gminy dąży do podnoszenia jakości życia społeczności lokalnej poprzez rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, wspieranie przedsiębiorczości, wzmacnianie kapitału społecznego oraz zapewnienie równych szans rozwoju.

Gmina realizuje swoją misję poprzez:

- tworzenie warunków sprzyjających osiedlaniu się i aktywności zawodowej mieszkańców,
- rozwijanie usług społecznych i edukacyjnych odpowiadających na wyzwania demograficzne,
- wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i inicjatyw społecznych,
- ochronę środowiska naturalnego i racjonalne gospodarowanie zasobami,
- skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz współpracę z partnerami regionalnymi i krajowymi,
- rozwój terenów inwestycyjnych poprzez lokalizację firmy zajmującej się logistyką albo innymi działaniami, wykorzystującej dobre położenie gminy pod względem dostępności komunikacyjnej.

Realizacja tej misji ma prowadzić do budowy silnej, zintegrowanej i odpornej na wyzwania przyszłości wspólnoty lokalnej.

V.2 Cele strategiczne i operacyjne

Cele strategiczne i operacyjne wyznaczają ramy działań rozwojowych gminy Osina w perspektywie lat 2026–2035. Stanowią one odpowiedź na wnioski płynące z diagnozy społeczno-gospodarczej i przestrzennej oraz na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców i kluczowe wyzwania rozwojowe. Cele te porządkują kierunki interwencji samorządu, a jednocześnie wskazują obszary, w których niezbędne jest zaangażowanie partnerów

zewnętrznych – administracji powiatowej i wojewódzkiej, instytucji publicznych, organizacji społecznych oraz sektora przedsiębiorstw.

Przyjęty układ celów ma strukturę hierarchiczną. **Cele strategiczne** określają najważniejsze, długookresowe ambicje rozwojowe gminy i opisują pożądany kierunek zmian w kluczowych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-infrastrukturalnej oraz środowiskowo-klimatycznej. **Cele operacyjne** doprecyzowują cele strategiczne – wskazują konkretne obszary działań, które mogą być realizowane w formie projektów i programów, zarówno inwestycyjnych, jak i „miękkich” (społecznych, edukacyjnych, organizacyjnych).

Realizacja celów strategicznych i operacyjnych będzie opierać się na podejściu zintegrowanym, uwzględniającym powiązania między rozwojem infrastruktury, wzmacnianiem lokalnej gospodarki, poprawą jakości usług publicznych oraz ochroną zasobów środowiskowych. Oznacza to, że część działań będzie miała charakter wielowymiarowy – przykładowo inwestycje w transport i planowanie przestrzenne wpływają jednocześnie na atrakcyjność osiedleńczą, rozwój przedsiębiorczości oraz turystyki, a projekty z zakresu efektywności energetycznej i OZE wspierają zarówno odporność klimatyczną, jak i stabilność kosztów funkcjonowania sektora publicznego.

W celu zapewnienia skuteczności wdrażania strategii do każdego celu operacyjnego przypisano przykładowe kierunki działań oraz proponowane wskaźniki rezultatu. Pozwolą one monitorować postępy i efekty podejmowanych interwencji oraz – w razie potrzeby – wprowadzać korekty w zakresie priorytetów i harmonogramu. Cele i działania są jednocześnie podstawą do planowania przedsięwzięć w kolejnych latach oraz do pozyskiwania środków zewnętrznych, w szczególności funduszy krajowych i europejskich.

Schemat 1 Cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3 Cele operacyjne

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
CEL STRATEGICZNY 1 Aktywna i bezpieczna społeczność lokalna	Cel operacyjny 1.1 Rozwój usług społecznych odpowiadających na potrzeby mieszkańców Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości edukacji i warunków rozwoju dzieci i młodzieży Cel operacyjny 1.3 Wzmacnianie aktywności społecznej i integracji mieszkańców Cel operacyjny 1.4 Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego
CEL STRATEGICZNY 2 Konkurencyjna i zrównoważona gospodarka lokalna	Cel operacyjny 2.1 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej Cel operacyjny 2.2 Rozwój funkcji rolniczych i okołorolniczych Cel operacyjny 2.3 Rozwój turystyki i rekreacji Cel operacyjny 2.4 Wzrost atrakcyjności osiedleńczej gminy

CEL STRATEGICZNY 3 Nowoczesna infrastruktura i ochrona środowiska	Cel operacyjny 3.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej Cel operacyjny 3.2 Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE Cel operacyjny 3.3 Ochrona zasobów środowiskowych i gospodarka odpadami Cel operacyjny 3.4 Adaptacja do zmian klimatycznych

Źródło: opracowanie własne

V.3 System działań w ramach dalszego rozwoju gminy

System działań w ramach dalszego rozwoju gminy Osina stanowi praktyczny mechanizm wdrażania Strategii na lata 2026–2035. Porządkuje on realizację celów strategicznych i operacyjnych poprzez wskazanie kluczowych kierunków interwencji, priorytetowych zadań oraz sposobu ich planowania w ujęciu rocznym i wieloletnim. Dzięki temu Strategia pełni funkcję narzędzia zarządczego, wspierającego podejmowanie decyzji inwestycyjnych i organizacyjnych w oparciu o zidentyfikowane potrzeby oraz możliwości finansowe gminy.

Przyjęty system działań zakłada realizację przedsięwzięć zarówno inwestycyjnych, jak i „miękkich”, w ścisłej współpracy z partnerami zewnętrznymi (m.in. instytucjami publicznymi, organizacjami społecznymi, sektorem gospodarczym oraz samorządami sąsiednimi). Ważnym elementem systemu jest monitorowanie postępów i efektów działań z wykorzystaniem wskaźników oraz okresowa aktualizacja priorytetów, tak aby gmina mogła elastycznie reagować na zmiany społeczne, gospodarcze i środowiskowe oraz skutecznie pozyskiwać środki zewnętrzne na rozwój.

Tabela 4 Kierunki działań do celu strategicznego 1

CEL STRATEGICZNY	CEL STRATEGICZNY 1 AKTYWNA I BEZPIECZNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
Cel operacyjny 1.1 Rozwój usług społecznych odpowiadających na potrzeby mieszkańców	1. Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. 2. Utworzenie/rozwój klubu seniora / dziennego domu wsparcia. 3. Realizacja programów wsparcia dla rodzin (asystent rodziny, poradnictwo). 4. Rozszerzenie oferty wsparcia psychologicznego i terapeutycznego. 5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na projekty społeczne. Wskaźniki: • liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, • liczba uczestników programów senioralnych, • liczba rodzin objętych wsparciem, • liczba zrealizowanych projektów społecznych, • wartość pozyskanych środków zewnętrznych (zł).
Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości edukacji i warunków rozwoju dzieci i młodzieży	1. Modernizacja infrastruktury szkolnej. 2. Doposażenie szkół w sprzęt cyfrowy. 3. Organizacja zajęć dodatkowych i rozwijających kompetencje. 4. Realizacja programów profilaktycznych i zdrowotnych.

	5. Szkolenia dla nauczycieli. Wskaźniki: • liczba zmodernizowanych sal/pracowni, • liczba zakupionych urządzeń dydaktycznych, • liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi, • liczba programów profilaktycznych rocznie, • liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach.
Cel operacyjny 1.3 Wzmacnianie aktywności społecznej i integracji mieszkańców	1. Organizacja wydarzeń kulturalnych i integracyjnych. 2. Wsparcie finansowe NGO i inicjatyw lokalnych. 3. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich/rozbudowa świetlicy w Kikorzu i Przypólnie. 4. Tworzenie programów wolontariatu. 5. Realizacja budżetu obywatelskiego/inicjatywy lokalnej/realizowanie działań aktywizacyjnych w ramach funduszu sołeckiego. 6. Wsparcie tworzenia i reaktywacji Ludowych Zespołów Sportowych (LZS) oraz lokalnych inicjatyw sportowo-rekreacyjnych. Wskaźniki: • liczba wydarzeń rocznie, • liczba wspartych organizacji, • liczba wyremontowanych świetlic, • liczba wolontariuszy, • liczba zrealizowanych inicjatyw oddolnych, • liczba utworzonych Ludowych Zespołów Sportowych.

Cel operacyjny 1.4 Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego	1. Rozbudowa oświetlenia ulicznego. 2. Instalacja monitoringu w newralgicznych miejscach. 3. Programy edukacyjne nt. bezpieczeństwa. 4. Dopuszaenie OSP. 5. Wybudowanie i utworzenie posterunku policji w Osinie. 6. Współpraca z Policją i służbami ratunkowymi. Wskaźniki: • liczba nowych punktów oświetleniowych, • liczba kamer monitoringu, • liczba przeprowadzonych szkoleń, • liczba doposażonych jednostek OSP, • liczba zdarzeń wymagających interwencji (trend malejący).
REZULTATY	1. Wzrost jakości życia mieszkańców mierzony poziomem zadowolenia z usług publicznych. 2. Zwiększenie dostępności usług społecznych dla seniorów, rodzin i osób z niepełnosprawnościami. 3. Wyższy poziom aktywności społecznej i większe zaangażowanie mieszkańców w inicjatywy lokalne. 4. Poprawa warunków kształcenia dzieci i młodzieży oraz rozwój kompetencji cyfrowych. 5. Spadek liczby zdarzeń związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa publicznego. 6. Wzmocnienie integracji międzypokoleniowej i spójności społecznej. Efekt strategiczny: silna, zintegrowana i aktywna wspólnota lokalna o wysokim poziomie bezpieczeństwa i dostępności usług.
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2026 - 2035

SZACUNKOWA WARTOŚĆ ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	20 000 000,00 zł
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy Dotacje i granty rządowe, krajowe Fundusze Europejskie dla Województwa Zachodniopomorskiego 2021-2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze Rozwoju Regionalnego Europejski Fundusz Społeczny Pożyczki i kredyty bankowe Fundusze Policji Inne

Źródło: opracowani własne

Tabela 5 Kierunki działań do celu strategicznego 2

CEL STRATEGICZNY	CEL STRATEGICZNY 2 KONKURENCYJNA I ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA LOKALNA
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
Cel operacyjny 2.1	1. Wytyczenie i uzbrojenie nowych terenów inwestycyjnych. 2. Promocja terenów inwestycyjnych.

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej	3. Organizacja spotkań z przedsiębiorcami. 4. Doradztwo informacyjne nt. funduszy UE. 5. Kampania promująca lokalne firmy. Wskaźniki: • powierzchnia nowych uzbrojonych terenów inwestycyjnych, • liczba nowych podmiotów gospodarczych, • liczba spotkań konsultacyjnych, • liczba przedsiębiorców objętych doradztwem, • wpływ z podatku od nieruchomości (trend).
Cel operacyjny 2.2 Rozwój funkcji rolniczych i okołorolniczych	1. Wsparcie modernizacji gospodarstw. 2. Promocja produktów lokalnych. 3. Współpraca z instytucjami doradztwa rolniczego. 4. Rozwój produkcji ekologicznej jako uzupełnienie działalności gospodarstw rolnych. Wskaźniki: • liczba gospodarstw objętych wsparciem, • liczba wydarzeń promujących produkty lokalne, • liczba producentów lokalnych, • liczba partnerstw rolniczych.
Cel operacyjny 2.3 Rozwój turystyki i rekreacji	1. Budowa/modernizacja infrastruktury rekreacyjnej. 2. Oznakowanie tras rowerowych i pieszych. 3. Promocja walorów przyrodniczych. 4. Organizacja wydarzeń promujących gminę.

	5. Rozwój agroturystyki. Wskaźniki: • liczba nowych obiektów rekreacyjnych, • długość oznakowanych tras (km), • liczba wydarzeń promocyjnych, • liczba gospodarstw agroturystycznych, • liczba odwiedzających.
Cel operacyjny 2.4 Wzrost atrakcyjności osiedleńczej gminy	1. Uzbrajanie terenów pod zabudowę. 2. Modernizacja dróg lokalnych. 3. Rozwój infrastruktury społecznej (mieszkań), 4. Promocja gminy jako miejsca do zamieszkania. Wskaźniki: • liczba wydanych pozwoleń na budowę, • długość nowych/wybudowanych dróg (km), • liczba nowych przyłączy wodno-kanalizacyjnych, • liczba nowych mieszkańców, • liczba uzbrojonych działek.
REZULTATY	1. Wzrost liczby aktywnych podmiotów gospodarczych na terenie gminy. 2. Zwiększenie wpływów do budżetu gminy z tytułu podatków lokalnych. 3. Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy. 4. Wzrost atrakcyjności osiedleńczej – zahamowanie spadku liczby mieszkańców lub stabilizacja demograficzna.

	5. Wzmocnienie sektora rolniczego poprzez modernizację gospodarstw i promocję produktów lokalnych. 6. Poprawa dostępności komunikacyjnej i infrastrukturalnej terenów inwestycyjnych. Efekt strategiczny: stabilna, zróżnicowana gospodarka lokalna oparta na przedsiębiorczości, rolnictwie i potencjale przyrodniczym gminy.
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2026 - 2035
SZACUNKOWA WARTOŚĆ ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	20 000 000,00 zł
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy Dotacje i granty rządowe, krajowe Fundusze Europejskie dla Województwa Zachodniopomorskiego 2021-2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze Rozwoju Regionalnego Europejski Fundusz Społeczny Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Pożyczki i kredyty bankowe Inne

Źródło: opracowani własne

Tabela 6 Kierunki działań do celu strategicznego 3

CEL STRATEGICZNY	CEL STRATEGICZNY 3 NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA I OCHRONA ŚRODOWISKA
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
Cel operacyjny 3.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej	1. Przebudowa dróg gminnych oraz powiatowych. 2. Modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym wymiana rur azbestowych. 3. Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. 4. Rozwój sieci światłowodowej. 5. Rozbudowa nadajników komórkowych w celu zapewnienia dostępu do sieci komórkowej. 6. Modernizacja obiektów publicznych. Wskaźniki: • km zmodernizowanych dróg, • % mieszkańców z dostępem do kanalizacji, • liczba nowych przyłączy, • % gospodarstw z dostępem do Internetu szerokopasmowego, • liczba zmodernizowanych budynków.
Cel operacyjny 3.2 Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE	1. Termomodernizacja budynków publicznych. 2. Montaż instalacji PV na obiektach gminnych. 3. Program wsparcia OZE dla mieszkańców.

	4. Wymiana źródeł ciepła. 5. Kampanie edukacyjne nt. OZE. Wskaźniki: • liczba zmodernizowanych energetycznie budynków, • liczba instalacji OZE, • redukcja emisji CO₂ (t/rok), • liczba wymienionych źródeł ciepła, • liczba uczestników kampanii edukacyjnych.
Cel operacyjny 3.3 Ochrona zasobów środowiskowych i gospodarka odpadami	1. Zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów. 2. Usuwanie azbestu. 3. Usuwanie barszczu Sosnowskiego. 4. Nasadzenia drzew i tworzenie terenów zielonych. 5. Edukacja ekologiczna mieszkańców oraz dbanie o tereny zielone. Wskaźniki: • poziom recyklingu (%), • ilość usuniętego azbestu (Mg), • liczba posadzonych drzew, • liczba akcji edukacyjnych.
Cel operacyjny 3.4 Adaptacja do zmian klimatycznych	1. Budowa zbiorników retencyjnych. 2. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury. 3. Modernizacja systemów odprowadzania wód opadowych. 4. Opracowanie planów adaptacyjnych.

	5. Współpraca z instytucjami ds. gospodarki wodnej. Wskaźniki: • liczba inwestycji retencyjnych, • powierzchnia terenów zielonych (ha), • liczba zmodernizowanych odcinków kanalizacji deszczowej, • liczba opracowanych dokumentów planistycznych, • liczba partnerstw instytucjonalnych.
REZULTATY	1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej, wodno-kanalizacyjnej i cyfrowej. 2. Zwiększenie udziału energii z odnawialnych źródeł w bilansie energetycznym gminy. 3. Redukcja emisji zanieczyszczeń oraz poprawa jakości powietrza. 4. Wzrost poziomu selektywnej zbiórki odpadów. 5. Zwiększenie odporności gminy na skutki zmian klimatycznych (retencja wód, infrastruktura przeciwpowodziowa). 6. Zachowanie i ochrona terenów cennych przyrodniczo. Efekt strategiczny: nowoczesna, dobrze skomunikowana i ekologicznie odpowiedzialna gmina, rozwijająca się zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2026 - 2035
SZACUNKOWA WARTOŚĆ ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	40 000 000,00 zł
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy Dotacje i granty rządowe, krajowe Fundusze Europejskie dla Województwa Zachodniopomorskiego 2021-2027

	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze Rozwoju Regionalnego Europejski Fundusz Społeczny Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Pożyczki i kredyty bankowe Inne

Źródło: opracowani własne

VI. System wdrażania Strategii Rozwoju

VI.1 Źródła finansowania

Realizacja zaplanowanych celów strategicznych oraz określonych działań w ramach Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035 wymaga wysokich nakładów finansowych. Kwota potrzebna na realizację zaplanowanych projektów wynosi w przybliżeniu **80 000 000,00 zł**.

Realizacja wszystkich celów i zadań określonych w Strategii wymaga nakładów finansowych przekraczających możliwości budżetu gminy, dlatego niezbędne jest poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania. Należy starannie monitorować pojawiające się możliwości, różnego rodzaju krajowe i międzynarodowe programy związane z nową perspektywą finansową funduszy europejskich, a następnie bardzo skutecznie aplikować o wsparcie. Gmina posiada doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na własny rozwój, w związku z czym należy w dalszym ciągu realizować politykę aplikacyjną w ramach środków zewnętrznych.

Środki zabezpieczające realizację zadań zapisanych w poszczególnych celach strategicznych pochodzić będą między innymi z programów pomocowych UE, z programów rządowych, budżetu państwa, budżetu gminy, ze środków zaangażowanych przez krajowych i zagranicznych inwestorów prywatnych, krajowych i zagranicznych organizacji pozarządowych, instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych. Planuje się, w ramach możliwości i ogłaszanych naborach, aplikowanie o środki zewnętrzne pochodzące z:

- Funduszy Europejskich dla Województwa Zachodniopomorskiego 2021-2027,
- Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
- Funduszy Rozwoju Regionalnego,
- Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Na etapie przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026-2035 nie jest możliwe precyzyjne określenie programów operacyjnych oraz kwot dofinansowania projektów, z których gmina będzie mogła skorzystać. Jednakże na bieżąco będzie monitorowała pojawiające się możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych zgodnie z harmonogramem ich ogłaszania w kolejnych latach.

VI.2 Monitoring

Skuteczna realizacja Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026–2035 wymaga wdrożenia spójnego i przejrzystego systemu monitoringu, który umożliwi bieżącą ocenę postępów, identyfikację zagrożeń oraz wprowadzanie ewentualnych korekt. Monitoring powinien mieć charakter ciągły, systematyczny i oparty na mierzalnych wskaźnikach. Celem systemu monitoringu jest:

- ocena stopnia realizacji celów strategicznych i operacyjnych,
- kontrola efektywności podejmowanych działań,
- analiza zmian społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy,
- zapewnienie transparentności działań władz samorządowych,
- umożliwienie aktualizacji Strategii w przypadku zmiany uwarunkowań zewnętrznych.

Koordinację monitoringu prowadzi Wójt Gminy Osina, przy wsparciu właściwych referatów Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych (OPS, szkoła, biblioteka, jednostki OSP itp.). W proces monitoringu mogą być włączani: radni Rady Gminy, sołtysi i rady sołeckie, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy oraz mieszkańcy.

Monitoring oparty jest na:

- zestawie wskaźników produktu i rezultatu przypisanych do poszczególnych celów strategicznych,
- analizie danych statystycznych (GUS, dane urzędowe, sprawozdania jednostek),
- rocznych raportach z realizacji Strategii,
- analizie budżetu gminy i poziomu realizacji inwestycji,
- konsultacjach społecznych i badaniach opinii mieszkańców (w miarę potrzeb).

Tabela 7 Wskaźniki monitoringu wdrażania Strategii

Cel strategiczny	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja	Źródło danych
CEL STRATEGICZNY 1 AKTYWNA I BEZPIECZNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA			
Cel operacyjny 1.1 Rozwój usług społecznych odpowiadających na	• liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, • liczba uczestników programów senioralnych, • liczba rodzin objętych wsparciem,	>5/rok >15/rok >20/rok	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina, Raport o stanie Gminy Osina

Cel strategiczny	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja	Źródło danych
potrzeby mieszkańców	- liczba zrealizowanych projektów społecznych, - wartość pozyskanych środków zewnętrznych (zł).	>2/rok >50 tys. zł	
Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości edukacji i warunków rozwoju dzieci i młodzieży	- liczba zmodernizowanych sal/pracowni, - liczba zakupionych urządzeń dydaktycznych, - liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi, - liczba programów profilaktycznych, - liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach.	>3 >10 >20/rok >1/rok >10/rok	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 1.3 Wzmacnianie aktywności społecznej i integracji mieszkańców	- liczba wydarzeń, - liczba wspartych organizacji, - liczba wyremontowanych świetlic, - liczba wolontariuszy, - liczba zrealizowanych inicjatyw oddolnych, - liczba utworzonych Ludowych Zespołów Sportowych.	>2/rok >3 >2 >3 >2 >1	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 1.4 Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego	- liczba nowych punktów oświetleniowych, - liczba kamer monitoringu, - liczba przeprowadzonych szkoleń, - liczba wyposażonych jednostek OSP, - liczba zdarzeń wymagających interwencji (trend malejący).	>20 >5 >1 >2 <50/rok	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina

Cel strategiczny	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja	Źródło danych
CEL STRATEGICZNY 2 KONKURENCYJNA I ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA LOKALNA			
Cel operacyjny 2.1 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej	• powierzchnia nowych uzbrojonych terenów inwestycyjnych, • liczba nowych podmiotów gospodarczych, • liczba spotkań konsultacyjnych, • liczba przedsiębiorców objętych doradztwem, • wpływy z podatku od nieruchomości (trend).	>1ha >5 szt. >1 szt./rok >3 szt./rok wzrost	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 2.2 Rozwój funkcji rolniczych i okołorolniczych	• liczba gospodarstw objętych wsparciem, • liczba wydarzeń promujących produkty lokalne, • liczba producentów lokalnych, • liczba partnerstw rolniczych.	>3 szt./rok >2 szt./rok >8 >1	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 2.3 Rozwój turystyki i rekreacji	• liczba nowych obiektów rekreacyjnych, • długość oznakowanych tras, • liczba wydarzeń promocyjnych, • liczba gospodarstw agroturystycznych, • liczba odwiedzających (trend).	>1 szt. >2 km >1 szt./rok >1 wzrost	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 2.4 Wzrost atrakcyjności osiedleńczej gminy	• liczba wydanych pozwoleń na budowę, • długość nowych/wybudowanych dróg, • liczba nowych przyłączy wodno-kanalizacyjnych, • liczba nowych mieszkańców, • liczba uzbrojonych działek.	>5 szt. >2 km >3 szt. >5 os. >3 szt.	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina

Cel strategiczny	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja	Źródło danych
CEL STRATEGICZNY 3 NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA I OCHRONA ŚRODOWISKA			
Cel operacyjny 3.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej	- długość zmodernizowanych dróg, % mieszkańców z dostępem do kanalizacji, - liczba nowych przyłączy, % gospodarstw z dostępem do Internetu szerokopasmowego, - liczba zmodernizowanych budynków.	>5 km/rok >60% >3 szt. >60% >2 szt.	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 3.2 Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE	- liczba zmodernizowanych energetycznie budynków, - liczba instalacji OZE, - redukcja emisji CO₂ (t/rok), - liczba wymienionych źródeł ciepła, - liczba uczestników kampanii edukacyjnych.	>1 szt. >2 szt. spadek >5 szt. >100 os.	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 3.3 Ochrona zasobów środowiskowych i gospodarka odpadami	- poziom recyklingu (%), - ilość usuniętego azbestu (Mg), - liczba posadzonych drzew, - liczba akcji edukacyjnych.	wzrost wzrost >10 szt. >1 szt./rok	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina
Cel operacyjny 3.4 Adaptacja do zmian klimatycznych	- liczba inwestycji retencyjnych, - powierzchnia terenów zielonych, - liczba zmodernizowanych odcinków kanalizacji deszczowej, - liczba opracowanych dokumentów planistycznych, - liczba partnerstw instytucjonalnych.	>1 szt./rok >0,5 ha >2 szt. >1 szt. >1 szt.	Sprawozdanie Urzędu Gminy Osina

Źródło: opracowanie własne

Częstotliwość raportowania ustala się na zasadzie:

- Monitoringu bieżącego – prowadzonego na poziomie operacyjnym przez cały okres realizacji Strategii.
- Raportu co 3 lata – przedstawianego Radzie Gminy wraz z informacją o stanie realizacji celów.

W przypadku istotnych zmian uwarunkowań prawnych, finansowych, demograficznych lub gospodarczych dopuszcza się aktualizację Strategii w trybie uchwały Rady Gminy, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych.

VI.3 Ewaluacja

Ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Osina na lata 2026–2035 stanowi uzupełnienie systemu monitoringu i ma na celu pogłębioną ocenę skuteczności, efektywności oraz trafności podejmowanych działań. W odróżnieniu od bieżącego monitoringu, który koncentruje się na analizie wskaźników i postępu rzeczowo-finansowego, ewaluacja obejmuje szerszą ocenę wpływu Strategii na rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Celem ewaluacji jest:

- ocena stopnia osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych,
- analiza efektywności wykorzystania środków finansowych,
- ocena adekwatności przyjętych kierunków działań do zmieniających się potrzeb mieszkańców,
- identyfikacja mocnych i słabych stron realizacji Strategii,
- sformułowanie rekomendacji na dalszy okres planowania.

W ramach realizacji Strategii przewiduje się:

- Ewaluację śródkresową – przeprowadzoną około 2030 roku.
Jej celem będzie ocena dotychczasowych efektów realizacji Strategii oraz weryfikacja, czy przyjęte cele i kierunki działań pozostają aktualne w kontekście zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych i finansowych. Wyniki ewaluacji mogą stanowić podstawę do aktualizacji dokumentu.
- Ewaluację końcową – przeprowadzoną w 2035 roku. Będzie ona kompleksowym podsumowaniem realizacji Strategii, oceną osiągniętych rezultatów oraz wpływu dokumentu na rozwój Gminy Osina w całym okresie jego obowiązywania.

Ewaluacja obejmować będzie w szczególności:

- analizę realizacji celów i wskaźników,
- ocenę skuteczności projektów i inwestycji,
- analizę zmian demograficznych, społecznych i gospodarczych,
- ocenę współpracy z partnerami społecznymi i gospodarczymi,
- analizę stopnia zaangażowania mieszkańców w proces realizacji Strategii.

W procesie ewaluacji wykorzystane zostaną m.in.:

- analiza danych statystycznych i sprawozdań jednostek organizacyjnych,
- analiza dokumentów finansowych i budżetowych,
- konsultacje społeczne,
- ankiety i wywiady z mieszkańcami oraz przedstawicielami instytucji,
- warsztaty z udziałem interesariuszy lokalnych.

Za organizację procesu ewaluacji odpowiada Wójt Gminy Osina przy współpracy z Urzędem Gminy oraz jednostkami organizacyjnymi. W przypadku potrzeby zapewnienia obiektywności możliwe jest zlecenie ewaluacji podmiotowi zewnętrznemu.

VII. Spis map, schematów, tabel, wykresów i fotografii

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Osina w powiecie goleniowskim.....	10
Mapa 2 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osina.....	28
Mapa 3 MPZP na terenie gminy Osina	80
Mapa 4 Sieć dróg publicznych w gminie Osina	89
Mapa 5 Lokalizacja jednolitych części wód podziemnych.....	100
Mapa 6 Obszar zagrożony suszą na terenie gminy Osina	102
Mapa 7 Mapy zagrożenia powodziowego dla obszaru gminy Osina.....	103
Mapa 8 Mapy zagrożenia powodziowego na terenie gminy Osina	104

Spis schematów

Schemat 1 Cele strategiczne	36

Spis tabel

Tabela 1 Analiza SWOT.....	21
Tabela 2 Cele operacyjne	36
Tabela 3 Kierunki działań do celu strategicznego 1.....	38

Tabela 4 Kierunki działań do celu strategicznego 2.....	41
Tabela 5 Kierunki działań do celu strategicznego 3.....	45
Tabela 6 Wskaźniki monitoringu wdrażania Strategii	50
Tabela 7 Mieszkańcy gminy w podziale na grupy funkcjonalne w latach 2021-2025	60
Tabela 8 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Osina w latach 2021-2025.....	63
Tabela 9 Liczba osób korzystających z zasiłków na terenie gminy Osina w latach 2021-2025	63
Tabela 10 Liczba uczniów i nauczycieli w Szkole Podstawowej w Osinie w latach 2023-2025.....	70
Tabela 11 Osoby bezrobotne z terenu gminy Osina w latach 2021-2025.....	75
Tabela 12 Podział gospodarstw rolnych według własności w 2026 r.....	77
Tabela 13 Mieszkaniowy zasób gminy Osina na dzień 31.12.2024 r.....	81
Tabela 14 Liczba budynków i mieszkań na terenie gminy Osina w latach 2020-2024.....	81
Tabela 15 Sieć wodociągowa na terenie gminy Osina w latach 2020-2024	91
Tabela 16 Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Osina w latach 2020-2023	92
Tabela 17 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM _{2,5})	95
Tabela 18 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).....	96
Tabela 19 JCWP na terenie gminy Osina	99
Tabela 20 JCWPd na terenie gminy Osina	101
Tabela 21 Ilość zebranych odpadów z terenu gminy w latach 2020-2024.....	105
Tabela 22 Ilość zewidencjonowanego i zutylizowanego azbestu na terenie gminy Osina	106

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności na terenie gminy Osina w latach 2021-2025.....	59
Wykres 2 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach z terenu gminy Osina w 2025 r.....	60
Wykres 3 Współczynnik obciążenia demograficznego w gminie Osina w latach 2020-2024	61
Wykres 4 Migracje mieszkańców gminy Osina w latach 2020-2024.....	61
Wykres 5 Przyrost naturalny w gminie Osina w latach 2020-2024.....	62
Wykres 6 Liczba „Niebieskich kart” w gminie Osina w latach 2020-2024	65
Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych w gminie Osina w latach 2021-2025.....	74

Wykres 8 Liczba podmiotów gospodarczych w ewidencji REGON na 1000 ludności w latach 2020-2024	76
Wykres 9 Liczba podmiotów nowo powstałych i likwidowanych w rejestrze REGON na 1000 ludności w Gminie Osina w latach 2020-2024	77
Wykres 10 Wielkość redukcji emisji benzo(a)pirenu do powietrza w wyniku realizacji działań naprawczych w poszczególnych latach 2023-2026	97
Wykres 11 Ilość odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogółu odbudów na terenie gminy Osina w latach 2020-2024 [%]	105

Spis fotografii

Fotografia 1 Kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP w Osinie	84
Fotografia 2 Kościół filialny pw. Św. Mikołaja Biskupa w Bodzęcinie	84
Fotografia 3 Kościół filialny pw. Św. Stanisława Kostki w Kościuszkach	85
Fotografia 4 Kościół filialny Najświętszego Serca pana Jezusa w Krzywicach	85
Fotografia 5 Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w miejscowości Redostowo	86
Fotografia 6 Kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela w Węgorzy	86
Fotografia 7 Kościół p.w. Jana Pawła II i teren nieczynnego cmentarza przykościelnego oraz kamienny mur ogrodzeniowy w miejscowości Węgorzyce	87

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

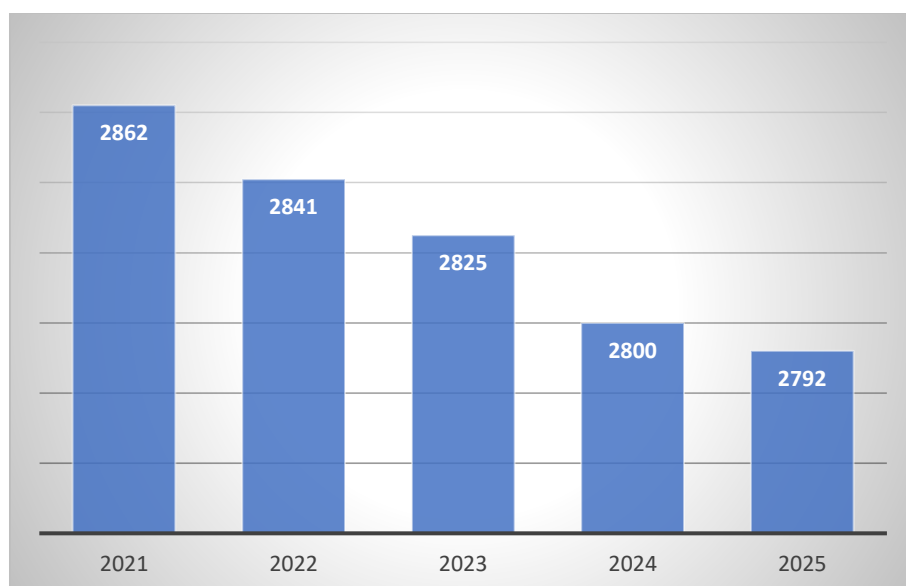
Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowej gminy Osina

I. Uwarunkowania społeczne

I.1 Demografia

Według stanu na koniec grudnia 2025 r. liczba mieszkańców gminy Osina wynosiła 2 792 osoby, z czego kobiety stanowiły 49% ogółu populacji. W latach 2021-2025 obserwuje się **systematyczny spadek liczby ludności w gminie**. Liczba ludności uległa zmniejszeniu o 70 osób, co jest zjawiskiem charakterystycznym dla większości gmin wiejskich w województwie zachodniopomorskim.

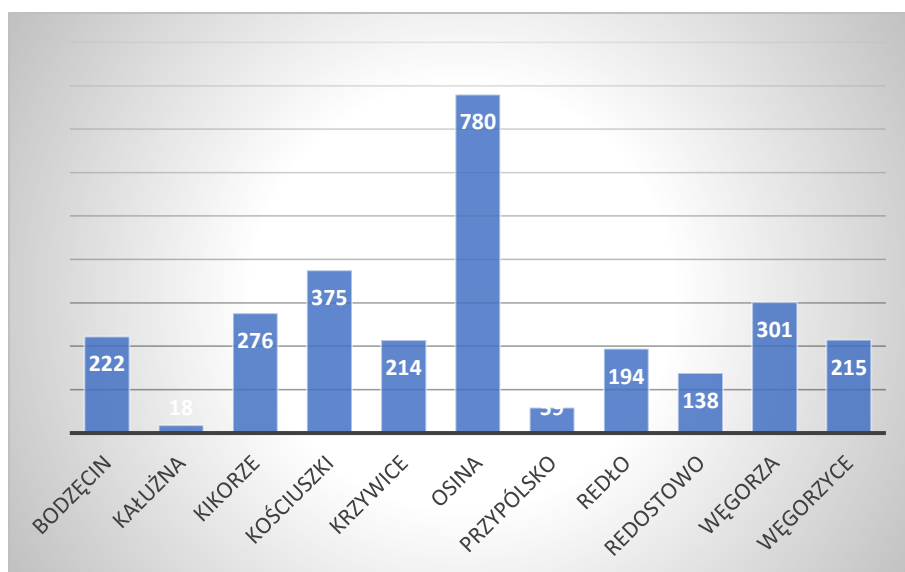
Wykres 8 Liczba ludności na terenie gminy Osina w latach 2021-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osina

Najwięcej mieszkańców liczy miejscowość Osina – w 2025 r. odnotowano w niej 780 mieszkańców. Za nią, pod względem ludności, największymi sołectwami są: Kościeszki (375 osób) oraz Węgorza (301 osób). Do miejscowości, które zamieszkuje najmniejsza liczba osób należą: Kałużna (18 osób) oraz Przypólsko (59 osób). W latach 2021-2025 największą dynamikę spadku ludności w poszczególnych sołectwach odnotowano w miejscowości Osina (-49 mieszkańców) oraz Redło (-22 osoby), z kolei w sołectwach Kościeszki i Kikorze odnotowano wzrost liczby mieszkańców (kolejno 30 i 13 osób).

Wykres 9 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach z terenu gminy Osina w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osina

W 2025 r. populacja gminy, podzielona według grup wiekowych, przedstawiała się następująco: 519 osób należało do grupy w wieku przedprodukcyjnym (0–17 lat), 1 706 osób było w wieku produkcyjnym (18–60/65 lat), a 567 mieszkańców znajdowało się w grupie poprodukcyjnej (powyżej 60/65 lat). W okresie od 2021 do 2025 r. zaobserwowano spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym o 49 mieszkańców oraz w wieku produkcyjnym o 46 osób. W tym samym czasie liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 25 osób.

Tabela 8 Mieszkańcy gminy w podziale na grupy funkcjonalne w latach 2021-2025

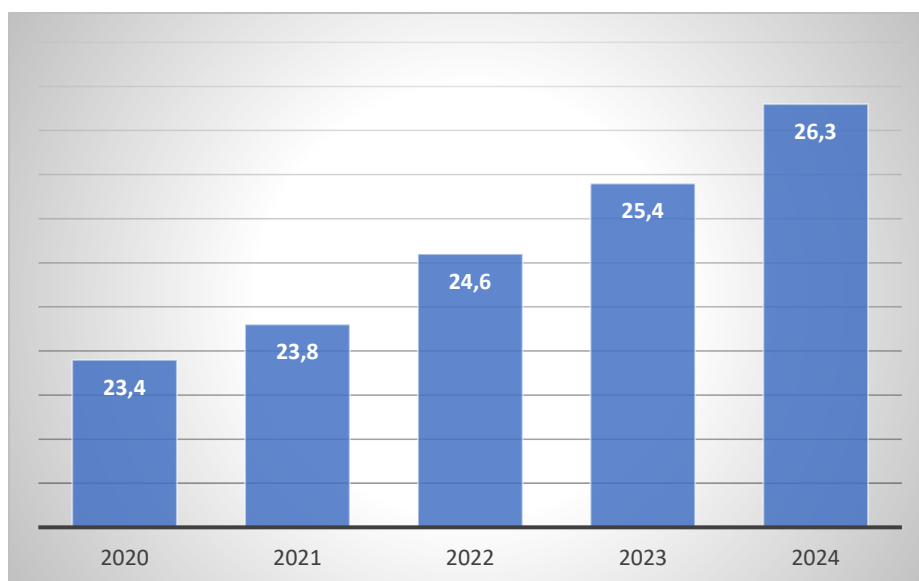
Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	568	553	539	533	519
Liczba osób w wieku produkcyjnym	1752	1744	1732	1698	1706
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	542	544	554	569	567

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osina

Zachodzące zmiany demograficzne wpływają na **wzrost ludzi starszych na terenie gminy**.

Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi na terenie gminy Osina w latach 2020-2024 uległ wzrostowi o 2,9 p. p., a w 2024 r. wynosił on 26,3 p. p. Realizacja polityki społecznej gminy w kolejnych latach musi uwzględniać rosnące potrzeby starzejącego się społeczeństwa.

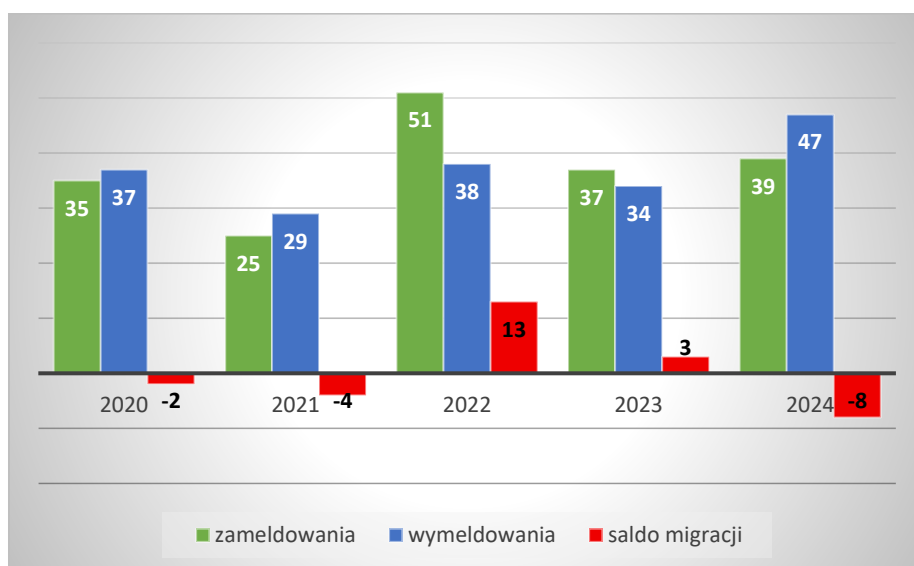
Wykres 10 Współczynnik obciążenia demograficznego w gminie Osina w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS BDL

W 2024 r. saldo migracji w gminie Osina wynosiło -8 osób. W latach poprzednich kształtowało się ono na różnym poziomie. W 2022 i 2023 r. odnotowano dodatnie saldo migracji, w pozostałych latach więcej mieszkańców opuszczało gminę niż się w niej meldowało. Spadki te miały niewielką skalę (-2, -4 osoby).

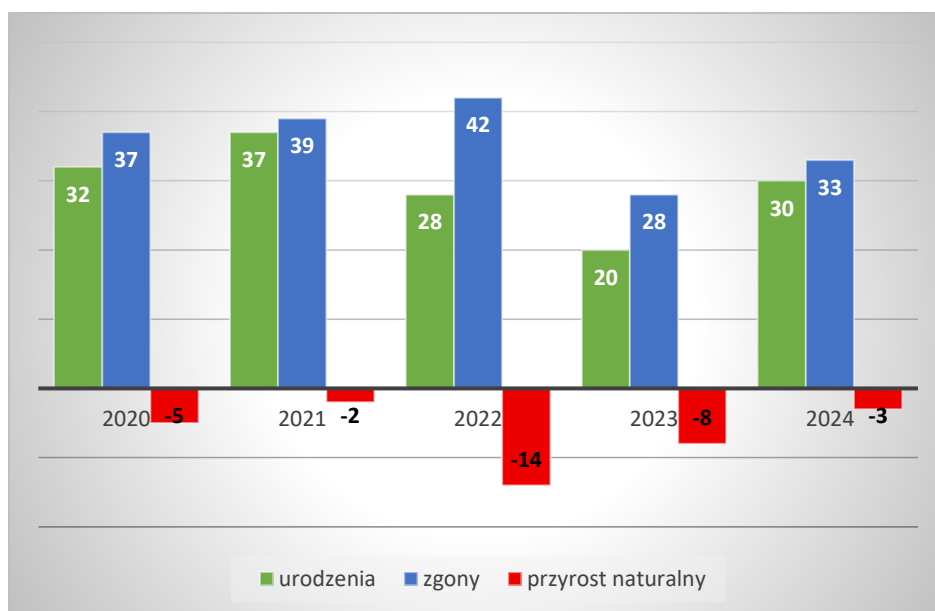
Wykres 11 Migracje mieszkańców gminy Osina w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS BDL

Przyrost naturalny w gminie Osina w 2024 r. wyniósł -3 osoby. W analizowanych latach 2020-2024 wskaźnik przyrostu naturalnego przyjmował wartości ujemne, co wskazuje na tendencję spadkową liczby urodzeń na terenie gminy.

Wykres 12 Przyrost naturalny w gminie Osina w latach 2020-2024

Źródło: Raport o stanie gminy Osina za 2024 r.

1.2 Pomoc społeczna

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej – zarówno własnych, jak i zleconych na mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – w gminie Osina odpowiada Ośrodek Pomocy Społecznej w Osinie (OPS). Placówka ta pełni kluczową rolę w realizacji lokalnej polityki społecznej, a do jej głównych obowiązków należy realizacja następujących zadań z zakresu:

- Pomoc społeczna,
- Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- Prace społecznie użyteczne,
- Dodatek mieszkaniowy i energetyczny,
- Świadczenia rodzinne i opiekuńcze,
- Świadczenia wychowawcze,
- Fundusz alimentacyjny,
- Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych,
- Stypendia i zasiłki szkolne,
- Karta Dużej Rodziny.

W 2025 r. OPS realizował zarówno zadania własne gminy, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Pomoc kierowana była do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy domowej, bezradności opiekuńczo-wychowawczej czy problemów uzależnień. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia decyzją administracyjną, wyniosła 246 (449 osób w rodzinach). Analiza lat 2021-2025 wskazuje na wzrost liczby rodzin i osób z terenu gminy korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 9 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Osina w latach 2021-2025

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin	167	185	158	164	246
Liczba osób w rodzinach	381	525	158	367	449

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS w Osinie

Ośrodek realizował szeroki zakres świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, w tym: zasiłki stałe, okresowe i celowe. W analizowanym okresie lat 2021-2025 widoczny jest spadek liczby osób korzystających z pomocy finansowej udzielanej na rzecz beneficjentów w postaci zasiłków. W 2025 r. zasiłek stały przyznano 17 osobom, zasiłek celowy – 59, a z zasiłku okresowego korzystało 17 osób.

Tabela 10 Liczba osób korzystających z zasiłków na terenie gminy Osina w latach 2021-2025

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłek stały	21	23	21	18	17
Zasiłek celowy	97	92	73	80	59
Zasiłek okresowy	26	19	19	18	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS w Osinie

W ramach zadań z zakresu pomocy społecznej OPS w Osinie realizował **Program „Posiłek w szkole i w domu”**, w ramach którego nieznacznie zmniejszyła się liczba dzieci korzystająca z Programu. W 2020 r. skorzystało z niego 53 dzieci, a w 2024 r. – 47. Dodatkową formą pomocy dla mieszkańców gminy jest żywność pochodząca z Banku Żywności z Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej w ramach programu „Pomoc Żywnościowa 2021-2027 (FEPŻ). Z tej formy wsparcia w 2024 r. skorzystało 340 osób z terenu gminy Osina.

Istotnym elementem systemu wsparcia dla rodzin z terenu gminy Osina było funkcjonowanie **Placówek Wsparcia Dziennego**. W każdej placówce wsparciem obejmowano do 30 dzieci rocznie wraz z rodzinami, co pozwalało na systematyczną pracę z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Placówki Wsparcia Dziennego funkcjonowały do 2023 r. Obecnie funkcjonują Kluby rodzinne utworzone w ramach realizacji projektu „Szereg Pomocy dla osób w gminie Osina”.

Ze względu na proces starzenia się społeczeństwa polskiego jedną z form świadczenia wsparcia są usługi opiekuńcze. **Usługi opiekuńcze nie były realizowane w formie stałego świadczenia dla mieszkańców** w gminie Osina w analizowanych latach 2020-2024.

Analiza sprawozdań z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Osinie wskazuje, że w latach 2020–2023 dominowały tradycyjne formy wsparcia, obejmujące przede wszystkim świadczenia pieniężne (zasiłki stałe, okresowe, celowe), dożywianie dzieci, świadczenia rodzinne oraz działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Działalność OPS koncentrowała się głównie na zabezpieczeniu podstawowych potrzeb bytowych mieszkańców oraz realizacji ustawowych zadań obligatoryjnych.

Wyraźna zmiana kierunku działań nastąpiła w 2024 r, kiedy rozpoczęto realizację programów o charakterze usług środowiskowych i aktywizujących, ukierunkowanych na bezpośrednie wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2024 r. gmina Osina przystąpiła do realizacji rządowego Programu **„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”**, z którego skorzystało 9 rodzin. Program ten stanowi istotny krok w kierunku rozwoju usług wspierających samodzielność osób z niepełnosprawnościami oraz odciążenia ich opiekunów. W 2024 r. realizowany był również rządowy **Program „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024”**. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki na tym osobami. W roku 2024 r. z tej formy pomocy skorzystało 10 rodzin.

Równocześnie rozpoczęto realizację projektu **„Szereg Pomocy dla rodzin w gminie Osina”** współfinansowanego ze środków EFS+. Projekt zakłada objęcie wsparciem 17 rodzin, w tym 28 rodziców/opiekunów oraz 42 dzieci, poprzez kompleksowe działania wzmacniające

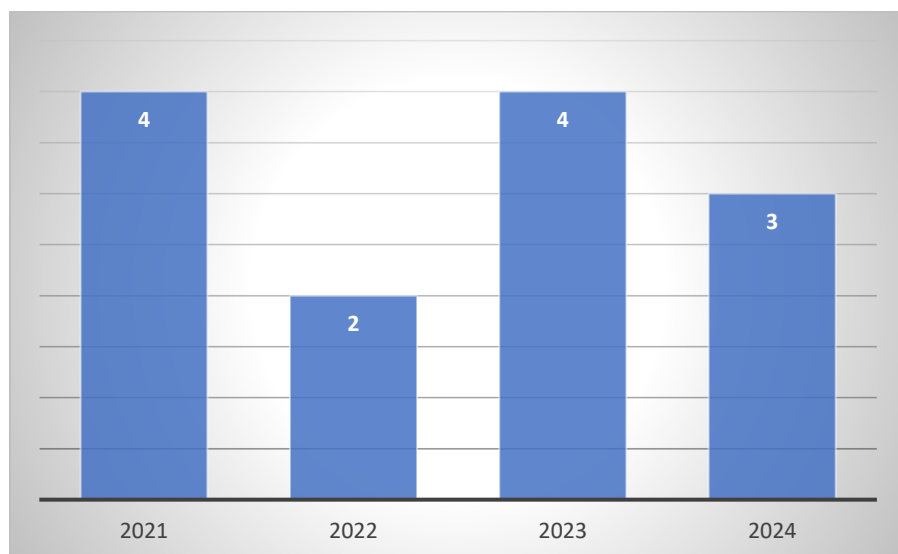

kompetencje wychowawcze, społeczne i edukacyjne. Oznacza to przejście od modelu interwencyjno-świadczeniowego do modelu aktywizacyjnego i rozwojowego, skoncentrowanego na trwałym wzmacnianiu potencjału rodzin.

W ramach wspierania i aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy w 2024 r. realizowany był projekt „**Social Silver**”, którego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów, wzmacnianie ich samodzielności oraz poprawa jakości życia poprzez rozwój usług społecznych i działań integracyjnych.

Istotnym obszarem działalności OPS było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W ramach funkcjonującego **Zespołu Interdyscyplinarnego** organizowano posiedzenia, prowadzono działania motywujące i wspierające oraz kierowano osoby do specjalistycznych form pomocy. Zespół Interdyscyplinarny w gminie Osina funkcjonuje przy Ośrodku Pomocy Społecznej i realizuje zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jego skład wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz kuratorzy sądowi. Celem Zespołu jest koordynacja działań wobec rodzin dotkniętych przemocą oraz prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”. Z danych wynika, że na terenie gminy Osina zjawisko występowania przemocy domowej nie jest poważnym zagrożeniem społecznym, choć warto podkreślić, iż jest to zjawisko często ukryte i nie zewidencjonowane w danych statystycznych. W latach 2021-2024 liczba uruchomionych procedur „Niebieskie karty” obejmowała ok. 4 takich procedur. W 2024 r. odnotowano 3 „Niebieskie karty” na terenie gminy.

Wykres 13 Liczba „Niebieskich kart” w gminie Osina w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS w Osinie

Do zadań własnych gminy Osina należy również ponoszenie opłat związanych z przebywaniem mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej oraz dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2024 r. w domach pomocy społecznej z terenu gminy Osina przebywało 10 osób, a opłaty jakie ponosiła gmina z tego tytułu wynosiły 502 662,31 zł. Z kolei w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych w 2024 r. przebywało 14 dzieci z terenu gminy Osina. Za wszystkie dzieci gmina ponosiła odpłatność zgodnie z przepisami, na ten cel wydatkowano łącznie kwotę 201 758,72 zł.

Ośrodek realizował również dodatkowe zadania osłonowe, takie jak wypłata dodatku węglowego, dodatku elektrycznego i gazowego, organizacja prac społecznie użytecznych oraz wsparcie osób bezdomnych poprzez kierowanie do schronisk poza terenem gminy. W zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców gminy Osina OPS realizuje szereg działań wspierających podejmowanie zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Współpraca z Zakładem Aktywności Zawodowej w Goleniowie, przyczyniła się do zatrudnienia wielu osób z niepełnosprawnością z terenu gminy. Dodatkowo w 2024 r. w gminie Osina organizowane były prace społecznie użyteczne, z tej formy aktywizacji skorzystały 4 osoby korzystające z pomocy OPS. W ramach realizacji programu osoby te wykonywały prace porządkowe na obiektach komunalnych.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Osinie ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania lokalnej polityki społecznej oraz zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców. OPS stanowi podstawową instytucję wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, reagując zarówno na problemy o charakterze ekonomicznym, jak i społecznym czy opiekuńczo-wychowawczym. Ośrodek nie tylko realizuje ustawowe świadczenia finansowe, ale również prowadzi pracę socjalną, koordynuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, wspiera rodziny poprzez pracę asystenta rodziny oraz rozwija usługi środowiskowe skierowane do osób z niepełnosprawnościami i seniorów. Znaczenie OPS wykracza poza wymiar interwencyjny – coraz większy nacisk kładziony jest na działania profilaktyczne, aktywizujące i wzmacniające potencjał rodzin. Tym samym Ośrodek pełni istotną rolę w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, budowaniu spójności społecznej oraz poprawie jakości życia mieszkańców gminy Osina

I.3 Ochrona zdrowia

Zadania z zakresu ochrony zdrowia na terenie gminy Osina realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Proximus” oraz jeden punkt apteczny. W gminie realizowane są badania profilaktyczne w zakresie mammografii (2 razy w roku), okulistyki, badania przesiewowe (poziom cukru) oraz szczepienia przeciw grypie dla osób po 65 roku życia i osób przewlekle chorych. Gmina nie realizowała w ostatnich latach innych programów profilaktycznych.

Działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej realizowane są w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu na podstawie przyjętego „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Głównym celem działania utworzonej **Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** jest współpraca z osobą uzależnioną oraz podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego, pomoc rodzinie oraz dzieciom z grupy ryzyka.

W ramach realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” funkcjonuje **punkt konsultacyjno-informacyjny**, czynny raz w miesiącu przez 2 godziny. Porad i konsultacji udzielają terapeuta uzależnień od alkoholu oraz psycholog, zapewniając mieszkańcom wsparcie specjalistyczne w zakresie problemów uzależnień i trudności natury psychologicznej.

Działania profilaktyczne koncentrują się przede wszystkim na dzieciach i młodzieży szkolnej. Realizowane są w formie zajęć edukacyjnych, spektakli profilaktycznych oraz programów informacyjnych dotyczących zagrożeń wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, napojów energetyzujących, a także problematyki zdrowia psychicznego i przemocy rówieśniczej. W szkołach odbyły się m.in. spektakle profilaktyczne („Używki”, „Spójrz inaczej”), zajęcia edukacyjne z zakresu profilaktyki FAS („Bądź świadomym rodzicem”), a także warsztaty i działania związane z przeciwdziałaniem przemocy oraz wzmacnianiem kompetencji społecznych uczniów. Zakupiono również materiały edukacyjne, gry planszowe, artykuły sportowe oraz narzędzia dydaktyczne (m.in. iDOC dla nauczycieli), wspierające realizację zajęć profilaktycznych.

Na realizację zadań określonych w programie w 2024 r. przeznaczono środki w wysokości 54 606,59 zł. Część środków została wykorzystana na działalność świetlic opiekuńczo-wychowawczych w Bodzęcinie i Kościuszkach, z których korzystają dzieci z różnych środowisk

społecznych. Organizowane są tam zajęcia edukacyjno-profilaktyczne, gry, zabawy i spotkania integracyjne. Sfinansowano również zakupy doposażeniowe dla świetlic w Krzywicach i Redle.

Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koncentruje się na wczesnej profilaktyce, wsparciu rodzin oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom i negatywnym zjawiskom społecznym, wzmacniając bezpieczeństwo i dobrostan dzieci, młodzieży oraz całej społeczności lokalnej.

I.4 Organizacje pozarządowe

Na terenie gminy Osina corocznie uchwalany i realizowany jest „Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. Celem głównym Programu jest kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi poprzez:

- umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- efektywne wykorzystywanie aktywności społecznej w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb i podnoszeniu poziomu życia mieszkańców gminy,
- kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między gminą a organizacjami pozarządowymi,
- stwarzanie warunków do zwiększania aktywności społecznej i integracji mieszkańców gminy,
- udział organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych,
- promowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie aktywności mieszkańców gminy w działaniach na rzecz lokalnej społeczności,
- zwiększenie efektywności wykorzystania środków finansowych na realizację zlecanych przez gminę zadań publicznych.

Na realizację zadań publicznych w 2025 r. przeznaczono środki finansowe w wysokości 20 000 zł. Nie podpisano żadnej umowy na realizację zadań publicznych.

Z danych Urzędu Gminy Osina wynika, że na terenie gminy aktywną działalność prowadzą **organizacje pozarządowe**, tj. KGW oraz Stowarzyszenie Infinite Connect.

W formie stowarzyszeń działają również na terenie gminy **Ochotnicze Straże Pożarne**, które poza działalnością ratowniczo-gaśniczą pełnią funkcję centrów życia społecznego w poszczególnych miejscowościach (Osina, Węgorza i Redło). Na terenie naszej gminy funkcjonują 3 jednostki OSP, z czego 2 - OSP Osina i OSP Węgorza włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. OSP angażują się w organizację wydarzeń lokalnych, uroczystości patriotycznych, festynów oraz inicjatyw o charakterze edukacyjnym i integracyjnym. Działania Ochotniczych Straży Pożarnych finansowane są z budżetu gminy oraz innych zewnętrznych środków, które poszczególne OSP pozyskują każdego roku. Mimo, iż jednostki OSP na terenie gminy są dobrze wyposażone sprzętowo, co wynika z analiz Komendy Powiatowej PSP po kontrolach gotowości bojowej i odbytych akcjach różnego rodzaju, to i tak dostrzega się przede wszystkim braki kadrowe do służby w OSP.

Sektor pozarządowy w gminie Osina, choć funkcjonuje w warunkach niewielkiej społeczności, stanowi ważny element aktywności obywatelskiej i partnerstwa lokalnego, wpływając na rozwój społeczny oraz jakość życia mieszkańców.

I.5 Edukacja

Szkoła Podstawowa im. Bronisława Malinowskiego w Osinie jest kluczową placówką oświatową na terenie gminy, realizującą zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze zarówno na poziomie szkoły podstawowej, jak i oddziału przedszkolnego. Placówka pełni istotną rolę w życiu lokalnej społeczności, zapewniając edukację dzieci i młodzieży oraz wspierając rozwój uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.

W roku szkolnym 2025/2026 w Szkole Podstawowej w Osinie uczęszczało do szkoły 166 uczniów, z czego 59 stanowiły uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W oddziale przedszkolnym kształci się 67 dzieci, w tym 7 dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Dane te wskazują na znaczący udział uczniów wymagających dodatkowego wsparcia, co determinuje konieczność zapewnienia odpowiednich warunków organizacyjnych i kadrowych.

Tabela 11 Liczba uczniów i nauczycieli w Szkole Podstawowej w Osinie w latach 2023-2025

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba uczniów w szkole podstawowej	169	157	166
Liczba uczniów w przedszkolu	76	68	67
Liczba zatrudnionych nauczycieli	31	29	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Podstawowej w Osinie i Raporcie o stanie gminy za rok 2023 i 2024 r.

Kadra pedagogiczna liczy 30 nauczycieli, w tym 27 zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 3 w niepełnym wymiarze. Struktura zatrudnienia zapewnia możliwość realizacji podstawy programowej oraz organizacji zajęć dodatkowych i specjalistycznych.

Placówka dysponuje rozwiniętą infrastrukturą dydaktyczną wspierającą nowoczesny proces nauczania. W szkole wykorzystywanych jest 95 komputerów przeznaczonych do celów dydaktycznych. Ponadto szkoła posiada 22 tablety, 5 tablic interaktywnych (w tym multimedialnych), 13 projektorów multimedialnych oraz 3 telewizory. Do dyspozycji uczniów i nauczycieli pozostaje również drukarka 3D, która wspiera rozwój kompetencji technicznych i kreatywnych. Wyposażenie uzupełnia 5 drukarek wielofunkcyjnych. Placówka posiada bezprzewodowy dostęp do Internetu, realizowany w oparciu o łącze światłowodowe o przepustowości w przedziale powyżej 10 Mbit/s do 100 Mbit/s. Dodatkowo szkoła prenumeruje 5 tytułów czasopism wspierających proces edukacyjny. Szkoła dysponuje rozwiniętą infrastrukturą sportową, obejmującą salę gimnastyczną, boisko do koszykówki, boisko do piłki ręcznej, boisko do piłki nożnej oraz bieżnię. Zaplecze to umożliwia realizację zajęć wychowania fizycznego oraz organizację wydarzeń sportowych i rekreacyjnych. W 2024 r. w ramach zadania „Modernizacja infrastruktury sportowej” w szkole wymieniono drabinki na sali gimnastycznej, doposażono szatnię i utworzono boisko do badmintonu z mobilną ławką dla widzów. Koszt inwestycji wyniósł 40 000,00 zł. Placówka jest częściowo dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co wskazuje na konieczność dalszych działań w kierunku pełnej dostępności architektonicznej.

W ostatnich latach szkoła zrealizowała dwa projekty z udziałem środków zewnętrznych, co świadczy o aktywności w pozyskiwaniu dodatkowych funduszy na rozwój oferty edukacyjnej i infrastruktury.

- „Laboratorium Przyszłości” - nowoczesna edukacja w polskiej szkole. W ramach tego programu szkoła została wyposażona w drukarkę 3D, mikrokontrolery, nowoczesne lutownice, studio nagrań, a także okulary VR, roboty, narzędzia techniczne.
- „Aktywna tablica” - rozwijanie infrastruktury szkolnej. Szkoła dostała dofinansowanie w kwocie 60 000 zł, z czego zakupiono m.in. tablicę interaktywną, słuchawki, mikrofony, tablety służące do rysowania elementów graficznych na komputerze lub monitorze.

Gmina zapewnia transport dzieci do placówek edukacyjnych. W 2024 r. do Szkoły Podstawowej w Osinie dojeżdżało 155 dzieci (koszt zakupu biletów wyniósł blisko 250 tys zł). Uczniowie dowożeni byli z dziesięciu miejscowości: Kikorze, Redostowo, Bodzęcin, Krzywice, Olchowo, Kościuszki, Węgorzyce, Redło, Węgorza, autobusami Firmy Usługowo Handlowej Adam Fedeńczak Nowogard oraz z miejscowości Przypólsko - dowożone samochodem będącym na wyposażeniu szkoły. 10 uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności było dowożonych do szkół w Goleniowie przez Firmę Przewozy Osobowe Krajowe i Międzynarodowe Jerzy Serocki z Nowogardu (koszt 126 697,24 zł). Ten sam przewoźnik przewoził 4 uczniów niepełnosprawnych do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno Wychowawczego w Radowie Wielkim i szkoły przysposabiającej w Siedlicach. Koszt dowozów wyniósł 126 806,16 zł.

Na terenie gminy Osina w 2025 r. działalność edukacją prowadziły również **światlice opiekuńczo-wychowawcze** w miejscowości Bodzęcin oraz Kościuszki, w których organizowane były zajęcia edukacyjno-profilaktyczne, gry, zabawy, spotkania integracyjne dla dzieci i młodzieży.

Szkoła Podstawowa im. Bronisława Malinowskiego w Osinie stanowi ważny element systemu oświaty w gminie, łącząc tradycję z nowoczesnymi narzędziami dydaktycznymi i stopniowo rozwijaną infrastrukturą.

I.6 Działalność kulturalna i sportowa

Działalność kulturalno-edukacyjną na terenie gminy Osina realizuje Gminna Biblioteka Publiczna w Osinie. Jest to samorządowa instytucja kultury, która posiada odrębną osobowość prawną.

Gminna Biblioteka Publiczna w Osinie w 2025 roku prowadziła szeroką działalność biblioteczną, informacyjną i kulturalno-oświatową, pełniąc istotną rolę w życiu społecznym gminy. Biblioteka funkcjonuje w pomieszczeniach o powierzchni 83 m², gdzie działa wypożyczalnia oraz czytelnia z 10 miejscami dla czytelników i 12 komputerami z bezpłatnym dostępem do internetu.

Zbiory biblioteki obejmują 17 211 książek, 873 jednostki zbiorów audiowizualnych oraz 5 tytułów czasopism bieżących. Biblioteka pracuje w systemie MAK+ Instytutu Książki, a jej katalog elektroniczny obejmuje 100% zbiorów i jest dostępny online. Placówka prowadzi również stronę internetową oraz profil w mediach społecznościowych, zapewniając czytelnikom dostęp do informacji i zasobów cyfrowych.

Biblioteka jest otwarta pięć dni w tygodniu i umożliwia zarówno tradycyjne wypożyczenia, jak i zamawianie książek telefonicznie czy dowóz pozycji do osób z problemami komunikacyjnymi. W 2025 r. z usług biblioteki korzystało 301 aktywnych czytelników, a liczba odwiedzin wyniosła 2 791. W ciągu roku wypożyczono 3 186 książek.

Istotnym obszarem działalności była aktywność kulturalno-edukacyjna. W 2025 r. zorganizowano spotkania autorskie, wydarzenia okolicznościowe, spektakle teatralne, Narodowe Czytanie, lekcje biblioteczne oraz zajęcia tematyczne dla dzieci i młodzieży. Biblioteka prowadzi także działania wspierające rozwój czytelnictwa wśród najmłodszych, uczestnicząc w projekcie „Mała książka – wielki człowiek”.

W 2025 r. zakupiono 447 nowych książek na kwotę 14 643 zł oraz pozyskano dodatkowe egzemplarze z innych źródeł. Przeprowadzono również selekcję i aktualizację zbiorów. Biblioteka zapewnia dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, m.in. poprzez urządzenie wspomagające komunikację z osobami niedosłyszącymi oraz ofertę książek z dużą czcionką i audiobooków. Dodatkowo placówka dysponuje zestawami klocków LEGO z robotami do nauki programowania.

Działalność biblioteki finansowana była z budżetu w wysokości 194 155 zł. Gminna Biblioteka Publiczna w Osinie stanowi ważne centrum dostępu do wiedzy, kultury i nowoczesnych technologii, integrując społeczność lokalną oraz aktywnie wspierając rozwój czytelnictwa i edukacji na terenie gminy.

W gminie Osina nie funkcjonuje żadna wyodrębniona instytucja realizująca zadania związane z działalnością sportową i rekreacyjną (np. Ośrodek Sportu i Rekreacji). Działalność w zakresie sportu i rekreacji realizowana jest przede wszystkim w oparciu o współpracę samorządu, jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych. Za koordynację działań na poziomie strategicznym i organizacyjnym odpowiada Urząd Gminy Osina, który planuje i finansuje zadania z zakresu kultury fizycznej, utrzymuje infrastrukturę sportowo-rekreacyjną (boiska, place zabaw, tereny rekreacyjne) oraz wspiera inicjatywy lokalne poprzez dotacje i współorganizację wydarzeń sportowych. Istotną rolę w zakresie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży pełni Szkoła Podstawowa im. Bronisława Malinowskiego w Osinie, która realizuje zajęcia wychowania fizycznego, organizuje zawody sportowe oraz umożliwia korzystanie z sali gimnastycznej i boisk szkolnych.

Na terenie gminy Osina funkcjonuje **kilka ogólnodostępnych miejsc rekreacji i wypoczynku**, które stanowią ważny element lokalnej infrastruktury społecznej. Obiekty te sprzyjają aktywności fizycznej, integracji mieszkańców oraz organizacji wydarzeń plenerowych i spotkań sołeckich.

W miejscowości Osina znajduje się miejsce rekreacyjno-postojowe „Parking leśny”, wyposażone w wiaty i ławki, stanowiące dogodne miejsce odpoczynku dla mieszkańców oraz osób podróżujących. Na terenie gminnym w Osinie urządzono również kompleks rekreacyjno-sportowy obejmujący boiska do piłki nożnej, siatkowej i plażowej, a także plac zabaw dla dzieci z huśtawkami i zjazdem linowym (tyrolką). Przy boiskach i placu zabaw ustawiono wiaty ze stołami i ławkami, umożliwiające organizację spotkań integracyjnych i rodzinnych.

W miejscowości Kościuszki funkcjonuje miejsce rekreacyjne nad Jeziorem Kościuszki o powierzchni około 2800 m². Teren został uporządkowany i zagospodarowany przez lokalną społeczność – znajduje się tam altana z drewnianymi stołami i ławami, boisko do siatkówki oraz miejsce przeznaczone na ognisko. W planach jest budowa pomostu pływającego. Dodatkowo przy świetlicy wiejskiej w Kościuszkach działa kolejne miejsce rekreacyjne z wiatą, boiskami do siatkówki i koszykówki oraz placem zabaw dla dzieci.

W Krzywicach, w centralnej części wsi, zlokalizowane jest miejsce rekreacyjno-wypoczynkowe wokół dwóch zarybionych stawów. Teren wyposażono w boiska do piłki

siatkowej, plażowej i nożnej, piec chlebowy oraz saunę, co czyni go atrakcyjnym miejscem spotkań i wypoczynku mieszkańców.

W miejscowości Redło przy świetlicy wiejskiej urządzono teren rekreacyjny z drewnianą wiatą, stołami i ławkami, placem zabaw z huśtawkami i tyrolką oraz boiskami do koszykówki i piłki nożnej. Dodatkowo funkcjonuje miejsce rekreacyjno-postojowe przy basenie przeciwpożarowym, wyposażone w parking, stojak na rowery, betonowy stół do gry w szachy oraz ławki.

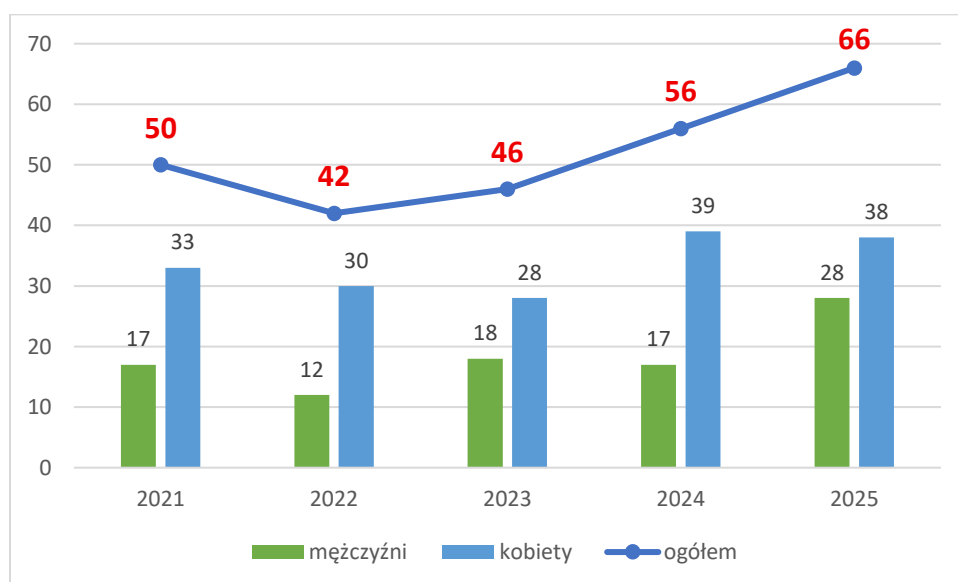
Infrastruktura rekreacyjna gminy Osina ma charakter lokalny i rozproszony, jednak w znaczący sposób odpowiada na potrzeby mieszkańców w zakresie wypoczynku, sportu i integracji społecznej. Wiele z tych miejsc powstało dzięki zaangażowaniu sołectw i mieszkańców, co świadczy o aktywności i współpracy społeczności lokalnej.

II. Uwarunkowania gospodarcze

II.1 Rynek pracy

Według stanu na luty 2026 r. stopa bezrobocia w gminie Osina wyniosła 3,6%, dla powiatu było to 5,5%, a dla województwa 7,7%. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Osina w 2025 r. wynosiła 66 osób, w tym odnotowano 38 kobiet. Od roku 2022 widoczny jest wzrost liczby osób pozostających na lokalnym rynku bez zatrudnienia.

Wykres 14 Liczba osób bezrobotnych w gminie Osina w latach 2021-2025

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W latach 2021–2025 dane dotyczące poziomu bezrobocia w gminie pokazują, że kobiety stanowią większy odsetek osób bezrobotnych. Taka sytuacja wynika zazwyczaj z kilku

czynników, takich jak: brak motywacji do podjęcia zatrudnienia, obowiązki związane z opieką nad osobami zależnymi, niższy poziom wykształcenia i doświadczenia zawodowego, a także ograniczona liczba ofert pracy skierowanych do kobiet na lokalnym rynku. W 2025 r. zarejestrowano w gminie 26 osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia oraz 15 osób powyżej 50. roku życia. W analizowanym okresie widoczny jest znaczny wzrost bezrobotnych w wieku do 30 lat. Wzrost bezrobocia wśród osób do 30. roku życia wynika głównie z automatyzacji, spowolnienia gospodarczego, rosnącej płacy minimalnej (wysokie koszty pracy) oraz niedopasowania umiejętności absolwentów do potrzeb rynku. Młodzi są pierwsi do redukcji zatrudnienia, często pracując na umowach terminowych. Z kolei liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2025 r. wynosiła 22 osoby i odnotowano ich mniej niż w porównywalnym roku 2021, choć więcej niż w latach 2022-2024.

Tabela 12 Osoby bezrobotne z terenu gminy Osina w latach 2021-2025

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Bezrobotne kobiety	33	30	28	39	38
Osoby do 30 roku życia	16	19	12	9	26
Osoby po 50 roku życia	14	9	8	14	15
Długotrwale bezrobotni	26	6	12	16	22

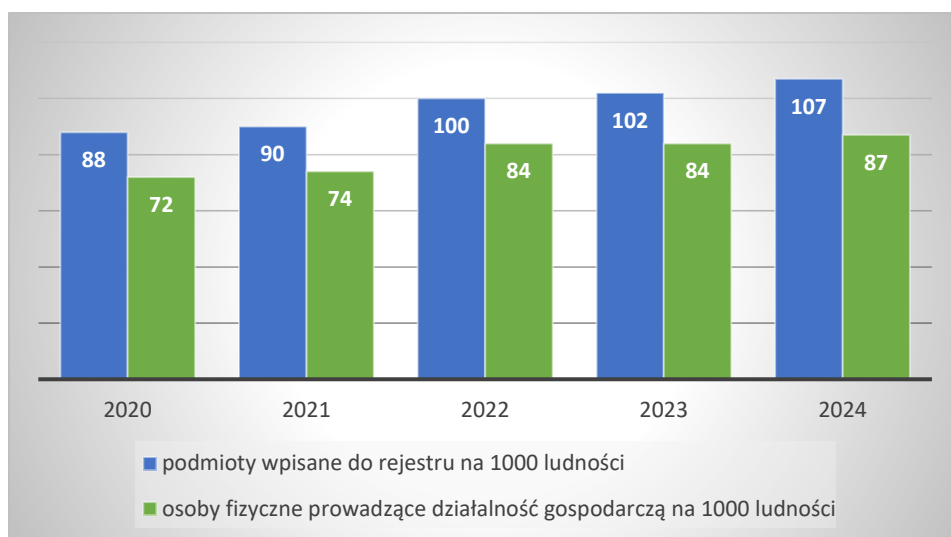
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Zjawisko bezrobocia to nie tylko problem jednostki, ale także całej społeczności i gospodarki. Na podstawie powyższych danych stwierdza się, że zjawisko bezrobocia nie stanowi poważnego problemu społeczno-gospodarczego gminy Osina, lecz wzrost osób bez pracy na koniec ubiegłego roku może sygnalizować pojawiający się problem wykluczenia społecznego ze względu na brak pracy, co w konsekwencji może powodować wzrost poziomu bezrobocia długotrwałego lub migracje zarobkowe, w szczególności wśród osób młodych.

II.2 Podmioty gospodarcze

Według danych GUS na 1000 ludności w gminie Osina w ewidencji REGON zarejestrowanych było 107 podmiotów gospodarczych, z czego 87 było prowadzonych przez osoby fizyczne. Liczba podmiotów gospodarczych w analizowanych latach 2020-2024 wskazuje a tendencję wzrostową, co świadczy o powolnym, ale systematycznym rozwoju gospodarczym gminy.

Wykres 15 Liczba podmiotów gospodarczych w ewidencji REGON na 1000 ludności w latach 2020-2024

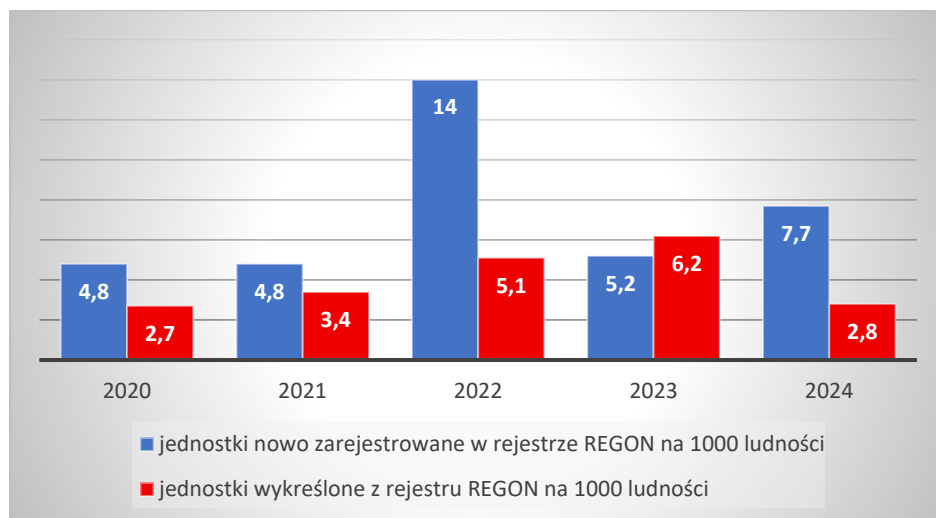
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) w gminie Osina w 2024 r. za pośrednictwem Urzędu Gminy Osina złożone zostały 142 wnioski, które dotyczyły:

- założenie działalności gospodarczej – 16,
- zawieszenie działalności – 16,
- wznowienie działalności – 12,
- wykreślenie działalności – 10,
- zmiany wpisu – 16.

Wzrost gospodarczy to proces długofalowego zwiększania się zdolności gospodarki do wytwarzania dóbr i usług w danym okresie. Najczęściej mierzy się go jako zmianę realnego produktu krajowego brutto (PKB) w ujęciu rocznym. Jest jednym z podstawowych wskaźników oceniających kondycję gospodarki. Tendencją wzrostu gospodarczego jest również liczba nowo powstających przedsiębiorstw oraz jej stosunek do podmiotów likwidowanych. W analizowanym okresie lat 2020-2024 na terenie gminy Osina stosunek liczby podmiotów nowo powstałych do likwidowanych był wyższy (oprócz roku 2023). W 2024 r. odnotowano powstanie 7,7 nowych podmiotów gospodarczych na 1000 ludności, a zlikwidowano 2,8 podmioty na 1000 ludności.

Wykres 16 Liczba podmiotów nowo powstałych i likwidowanych w rejestrze REGON na 1000 ludności w Gminie Osina w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Gospodarka na terenie Gminy Osina ma charakter typowo wiejski i rolniczy, co wynika zarówno z uwarunkowań przestrzennych, jak i struktury lokalnych zasobów. Gmina leży na obszarze o dominującym udziale użytków rolnych, a działalność gospodarcza kształtowana jest przez lokalne potrzeby społeczno-gospodarcze oraz potencjał rolniczy regionu. Lokalne gospodarstwa rolne prowadzą uprawy zbóż, roślin okopowych oraz chowają zwierzęta gospodarskie. Działania te stanowią podstawę lokalnej działalności gospodarczej i wpływają na zatrudnienie części mieszkańców.

Z ogólnej powierzchni gminy Osina grunty rolne obejmują 4 757,3728 ha. W 2026 r. odnotowano łącznie w gminie 1 187 gospodarstw rolnych. Średnia powierzchnia gospodarstw wynosi 4,0079 ha. Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni 0-0,5 ha.

Tabela 13 Podział gospodarstw rolnych według własności w 2026 r.

Lp.	Wielkość gospodarstwa	Liczba gospodarstw dla powierzchni fizycznych
1	0 ha – 0,5 ha	694
2	0,5 ha – 1 ha	111
3	1 ha – 10 ha	293
4	10 ha – 50 ha	62
5	powyżej 50 ha	27

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osina

Na terenie gminy funkcjonuje wiele małych firm zarejestrowanych w CEIDG — są to najczęściej jednoosobowe działalności gospodarcze lub małe przedsiębiorstwa rodzinne.

Działają one głównie w sektorach takich jak:

- handel detaliczny i hurtowy,
- usługi budowlane i remontowe,
- transport i usługi komunikacyjne,
- usługi dla rolnictwa (np. sprzedaż usług maszynowych),
- drobne usługi rzemieślnicze i związane z obsługą gospodarstw domowych.

Ważnymi przedsiębiorstwami na terenie gminy Osina są: Farma Redło, Farma Serwis, Drewpool Sp. z o.o., Drobimex, LMPAK P.P.H.U. Mariusz Lewandowski, ABC Szkółka drzew i krzewów, Feed Pro i inne.

Rozwój gospodarczy Gminy Osina kształtowany jest przez szereg uwarunkowań o charakterze demograficznym, strukturalnym i infrastrukturalnym, które w istotny sposób wpływają na tempo oraz skalę zachodzących procesów gospodarczych. Jako gmina wiejska o niewielkiej liczbie mieszkańców i niskiej gęstości zaludnienia, Osina dysponuje ograniczonym rynkiem wewnętrznym, co przekłada się na mniejszy popyt na usługi i towary oferowane przez lokalnych przedsiębiorców. Dodatkowym wyzwaniem są niekorzystne trendy demograficzne, w tym proces starzenia się społeczeństwa oraz migracja osób młodych do większych ośrodków miejskich, co skutkuje zmniejszaniem się zasobów siły roboczej i ograniczeniem potencjału przedsiębiorczego.

Struktura lokalnej gospodarki opiera się przede wszystkim na rolnictwie oraz drobnej przedsiębiorczości. Niewielka dywersyfikacja branżowa powoduje uzależnienie sytuacji gospodarczej od czynników zewnętrznych, takich jak koniunktura w sektorze rolnym, ceny surowców czy warunki klimatyczne. Brak większych podmiotów gospodarczych i inwestorów o znaczącym kapitale ogranicza możliwości tworzenia nowych miejsc pracy oraz wzrostu dochodów lokalnych. Dominacja mikroprzedsiębiorstw, często o ograniczonych zasobach finansowych i organizacyjnych, utrudnia realizację większych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Istotnym czynnikiem ograniczającym rozwój jest również infrastruktura techniczna i komunikacyjna. Rozproszona struktura osadnicza generuje wyższe koszty utrzymania i rozbudowy infrastruktury, a ograniczona dostępność transportu publicznego zmniejsza mobilność mieszkańców oraz dostępność rynku pracy. Wyzwanie stanowi także ograniczona

liczba w pełni uzbrojonych terenów inwestycyjnych, które mogłyby stanowić atrakcyjną ofertę dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych.

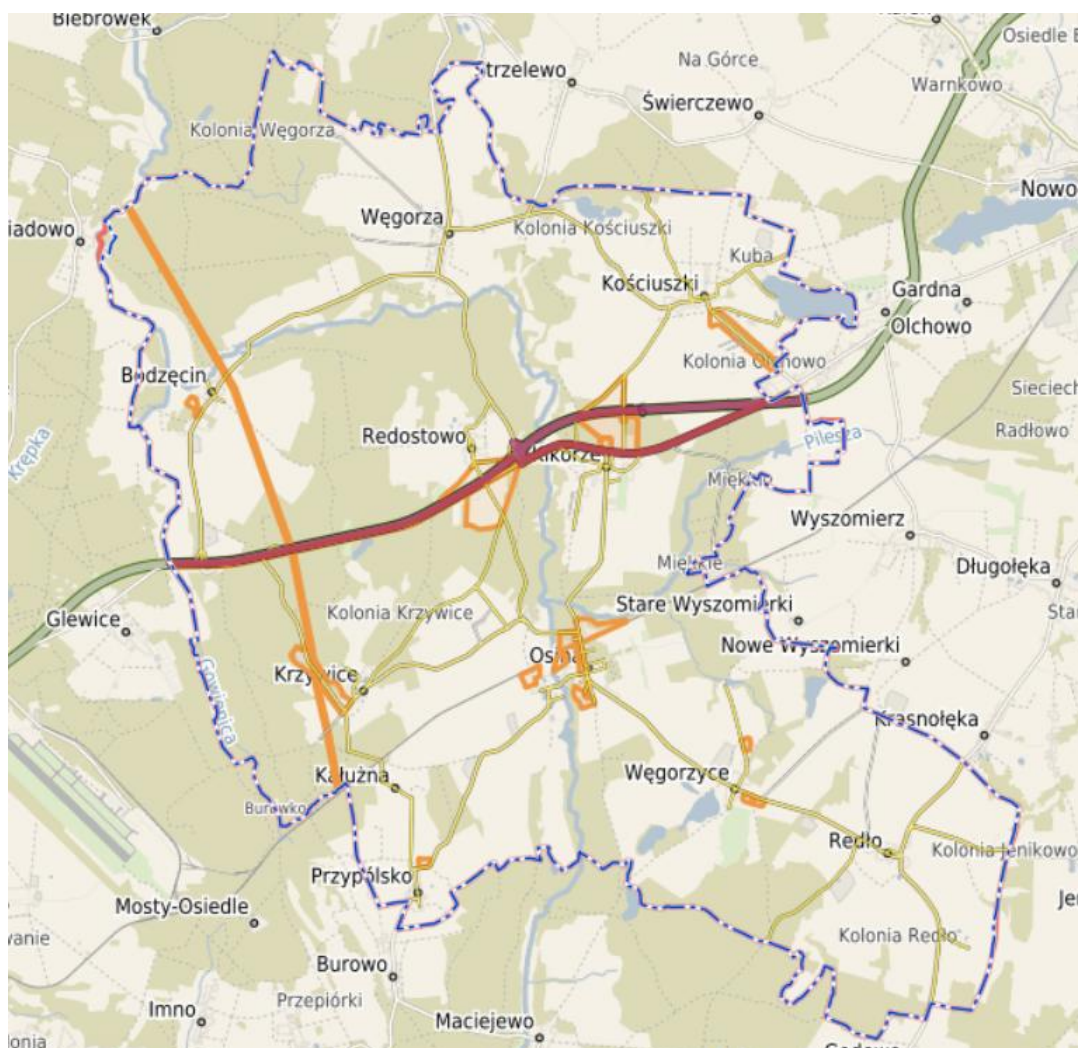
Na tempo rozwoju gospodarczego wpływają ponadto uwarunkowania finansowe gminy, w tym relatywnie ograniczone dochody własne budżetu, które zawężają możliwości realizacji inwestycji prorozwojowych. Brak rozwiniętej sieci instytucji otoczenia biznesu na poziomie lokalnym ogranicza dostęp przedsiębiorców do specjalistycznego doradztwa, wsparcia innowacyjnego czy instrumentów finansowych.

Wskazane czynniki nie stanowią barier nie do przewyżczenia, jednak wymagają świadomego i długofalowego planowania rozwoju, ukierunkowanego na wzmacnianie lokalnej przedsiębiorczości, poprawę infrastruktury oraz stopniową dywersyfikację struktury gospodarczej gminy.

II.3 Planowanie przestrzenne

Na dzień 25 lutego 2026 r. na terenie gminy Osina obowiązywał podstawowy dokument planistyczny: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Osina* (uchwała nr XXX/177/2001 Rady Gminy Osina z dnia 19 grudnia 2001 r.). Zgodnie z uchwałą nr XXV/159/2017 Rady Gminy Osina z dnia 3 listopada 2017 r. przyjęto dokument „Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Osina”.

Wg stanu na dzień 25 lutego 2026 r. na obszarze gminy obowiązywało 13 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które ustalają przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania dla terenów nimi objętych. Planami objęto 304,22 ha powierzchni gminy.

W ramach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w 2024 r. wydano 217 decyzji. Wydano łącznie 111 zaświadczeń dotyczących: opinii o przeznaczeniu oraz wypisów i wyrysów z planu zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, rewitalizacji.

W dniu 25 marca 2024 r. Rada Gminy Osina podjęła Uchwałę Nr XLIV/308/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Osina. Plan ogólny będzie obejmował teren całej gminy i od momentu jego uchwalenia zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Gminny zasób nieruchomości tworzą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące

przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Zasób nieruchomości umożliwia skuteczną realizację polityki przestrzennej i inwestycyjnej gminy. Mieszkaniowy zasób gminy Osina na dzień 31.12.2024 r. stanowiły 5 mieszkań o łącznej powierzchni 271,06 m² oraz przynależne zabudowania do tych lokali o powierzchni 305,53 m². Mieszkania gminne zlokalizowane są w miejscowości Osina, Kościuszki, Krzywice oraz Redostowo i Przypółsko.

Tabela 14 Mieszkaniowy zasób gminy Osina na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Miejscowość	Rodzaj budynku	Liczba lokali mieszkalnych	Powierzchnia użytkowa lokalu [m ²]	Liczba izb	Przynależne zabudowania [m ²]
1	Osina	18-rodzinny	1	42,00	3	0,00
2	Kościuszki	2-rodzinny	1	35,00	3	48,00
3	Krzywice	1-rodzinny	1	63,43	3	74,85
4	Redostowo	1-rodzinny	1	64,09	4	148,68
5	Przypółsko	1-rodzinny	1	66,54	4	34,00
RAZEM				271,06	x	305,53

Źródło: Raport o stanie gminy Osina za 2024 r., s. 47.

Dodatkowo według stanu na dzień 31.12.2024 r. liczba nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste gminy wynosiła 7. Nieruchomości te znajdują się w miejscowości Osina (5), Krzywice (1) oraz Węgorza (1). Gmina Osina jest właścicielem lub współwłaścicielem gruntów o powierzchni 141h, w tym:

- gruntów rolnych – 34 ha,
- gruntów leśnych – 12 ha,
- gruntów zabudowanych i zurbanizowanych – 95 ha (w tym terenów komunikacyjnych – 59 ha).

Według danych GUS w 2024 r. na terenie gminy Osina odnotowano łącznie 590 budynków mieszkalnych. Ich liczba w stosunku do 2020 r. uległa zwiększeniu o 42 budynki. Na terenie gminy znajduje się 984 mieszkań o łącznej powierzchni 81 860 m². Przeciętna powierzchnia mieszkania wynosi 83,2 m². Na 1 osobę w gminie przypada 28,4 m².

Tabela 15 Liczba budynków i mieszkań na terenie gminy Osina w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Budynki mieszkalne w gminie	548	558	571	580	590
Liczba mieszkań	944	952	965	974	984
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	81,6	82,1	82,5	82,8	83,2

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	26,3	26,8	27,3	27,8	28,4

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Z uwagi na charakter gminy i rozproszoną zabudowę budynków mieszkalnych przyjmuje się, że w kolejnych latach na terenie gminy będzie powstawać zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, sporadycznie zabudowa zagrodowa, bez potrzeby tworzenia zabudowy wielorodzinnej. Rozwój mieszkalnictwa na terenie gminy Osina realizowany jest i będzie wokół terenów już zagospodarowanych, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Największe rozwinięcie zabudowy jednorodzinnej oznaczono w rejonie miejscowości Kościeszki, natomiast zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w miejscowości: Bodzęcin, Węgorza, Kościeszki, Przypólsko, Węgorzyce.

II.5 Turystyka i środowisko przyrodnicze

Turystyka na terenie gminy Osina ma charakter kameralny i opiera się przede wszystkim na walorach przyrodniczych oraz krajobrazowych, typowych dla obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego. Gmina, dzięki swojemu rolniczemu i leśnemu charakterowi, oferuje spokojne warunki wypoczynku, sprzyjające rekreacji, turystyce weekendowej oraz aktywnościom na świeżym powietrzu. Niska urbanizacja oraz brak przemysłu ciężkiego wpływają na zachowanie czystego środowiska naturalnego, co stanowi istotny atut w kontekście rozwoju turystyki opartej na naturze.

Znaczny udział terenów rolnych i leśnych sprzyja rozwojowi turystyki rowerowej, pieszej oraz form rekreacji związanych z obcowaniem z przyrodą. Lokalna sieć dróg gminnych i śródpolnych może stanowić bazę do wytyczania tras rekreacyjnych, natomiast naturalny krajobraz sprzyja rozwojowi agroturystyki. Potencjał w tym zakresie wynika z możliwości łączenia funkcji rolniczych z działalnością turystyczną, w szczególności poprzez oferowanie noclegów, lokalnych produktów czy wypoczynku w gospodarstwach wiejskich.

Turystyka w gminie ma obecnie ograniczoną skalę i nie stanowi dominującej gałęzi gospodarki, jednak posiada potencjał do stopniowego rozwoju w oparciu o walory środowiskowe, dziedzictwo kulturowe oraz spokojny, wiejski charakter obszaru. Kluczowe znaczenie dla jej rozwoju może mieć poprawa infrastruktury towarzyszącej, promocja lokalnych atrakcji oraz tworzenie spójnej oferty rekreacyjnej.

Istotnym elementem potencjału turystycznego gminy są również obiekty zabytkowe, które świadczą o historycznym dziedzictwie regionu. Na terenie gminy Osina znajdują się przede wszystkim zabytkowe kościoły wiejskie o średniowiecznym rodowodzie, wznoszone z kamienia polnego i cegły, charakterystyczne dla Pomorza Zachodniego. Stanowią one ważne elementy krajobrazu kulturowego oraz tożsamości lokalnej społeczności. Występują także historyczne założenia pałacowo-dworskie i parkowe, będące pozostałością dawnej struktury majątkowej regionu, a także zabytkowe cmentarze i obiekty małej architektury sakralnej.

W wykazie zabytków nieruchomych z terenu gminy Osina wpisanych do rejestru zabytków znajdują się:

- Kościół filialny pw. Św. Mikołaja Biskupa w Bodzęcinie,
- Kościół filialny pw. Św. Stanisława Kostki w miejscowości Kościuszki,
- Kościół parafialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Osinie,
- Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w miejscowości Redostowo,
- Kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela w Węgorzy,
- Kościół p.w. Jana Pawła II i teren nieczynnego cmentarza przykościelnego oraz kamienny mur ogrodzeniowy w miejscowości Węgorzyce,
- Kościół filialny Najświętszego Serca pana Jezusa w Krzywicach,
- Park podworski i cmentarz polowy w Osinie,
- Park dworski oraz dawny cmentarz Ewangelicki (nieczynny) w miejscowości Węgorzyce,
- Park podworski w Bodzęcinie,
- Park podworski w Kikorze.

Fotografia 1 Kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP w Osinie

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=472&idpar=2137>

Fotografia 2 Kościół filialny pw. Św. Mikołaja Biskupa w Bodzęcinie

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=247&idpar=2137>

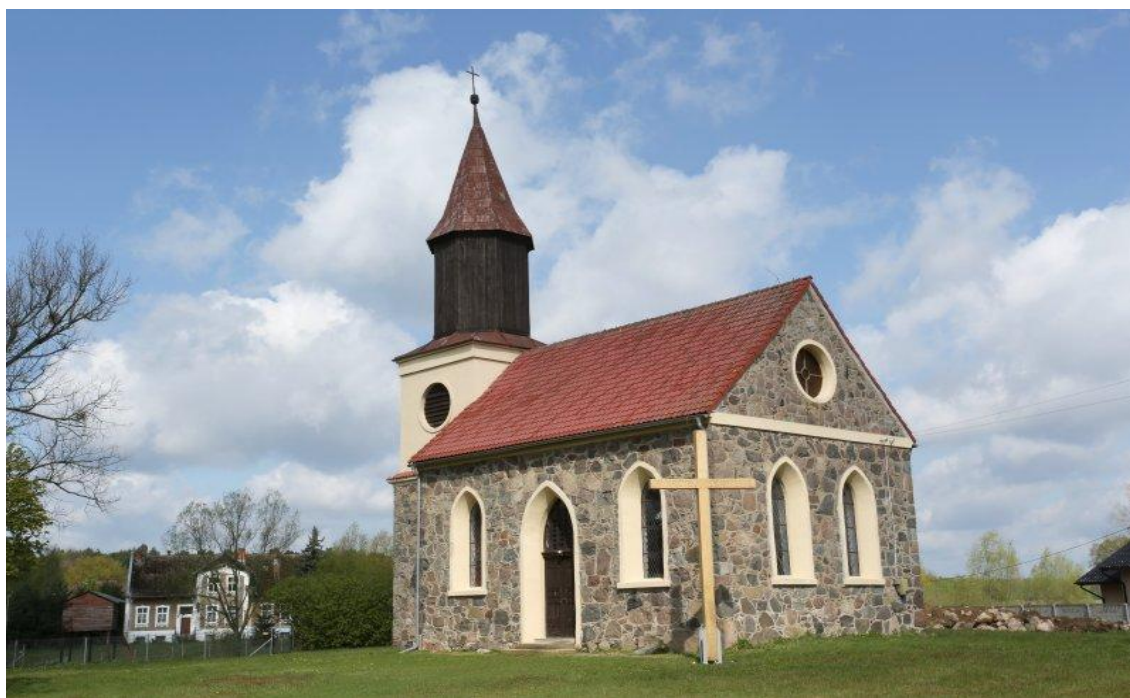

Fotografia 3 Kościół filialny pw. Św. Stanisława Kostki w Kościuszkach

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=247&idpar=2137>

Fotografia 4 Kościół filialny Najświętszego Serca pana Jezusa w Krzywicach

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=247&idpar=2137>

Fotografia 5 Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w miejscowości Redostowo

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=247&idpar=2137>

Fotografia 6 Kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela w Węgorzy

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=247&idpar=2137>

Fotografia 7 Kościół p.w. Jana Pawła II i teren nieczynnego cmentarza przykościelnego oraz kamienny mur ogrodzeniowy w miejscowości Węgorzyce

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=247&idpar=2137>

Fotografia 8 Kościół filialny Najświętszego Serca pana Jezusa w Krzywicach

Źródło: <https://kuria.pl/schematyzm?kt=2&kosciol=247&idpar=2137>

Środowisko przyrodnicze gminy kształtowane jest zarówno przez czynniki naturalne, jak i wieloletnią działalność rolniczą. Gmina Osina posiada istotne walory przyrodnicze, w tym cenne siedliska leśne, doliny rzeczne, torfowiska oraz naturalne zbiorniki wodne. Na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody „Wrzosiec”,
- Rezerwat przyrody „Krzywicki Mszar”,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Goleniowska” PLH320013,
- Użytek ekologiczny „Bobrowe Gowienisko”.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Goleniowska” został wyznaczony w celu ochrony cennych siedlisk przyrodniczych oraz zagrożonych gatunków zwierząt. Ponadto wskazuje się na potrzebę ustanawiania obszarów chronionego krajobrazu (m.in. Dolina Stepnicy, Jezioro Kościuszki) oraz ochrony i monitoringu siedlisk przyrodniczych i korytarzy ekologicznych.

Dziedzictwo kulturowe gminy Osina, choć nie ma charakteru wielkoskalowych atrakcji turystycznych, stanowi istotny element budowania lokalnej marki i może być wykorzystywane w rozwoju turystyki krajoznawczej oraz edukacyjnej. Odpowiednia

konserwacja i promocja tych obiektów, w połączeniu z ofertą przyrodniczą, może przyczynić się do wzrostu zainteresowania gminą jako miejscem spokojnego wypoczynku i poznawania historii regionu.

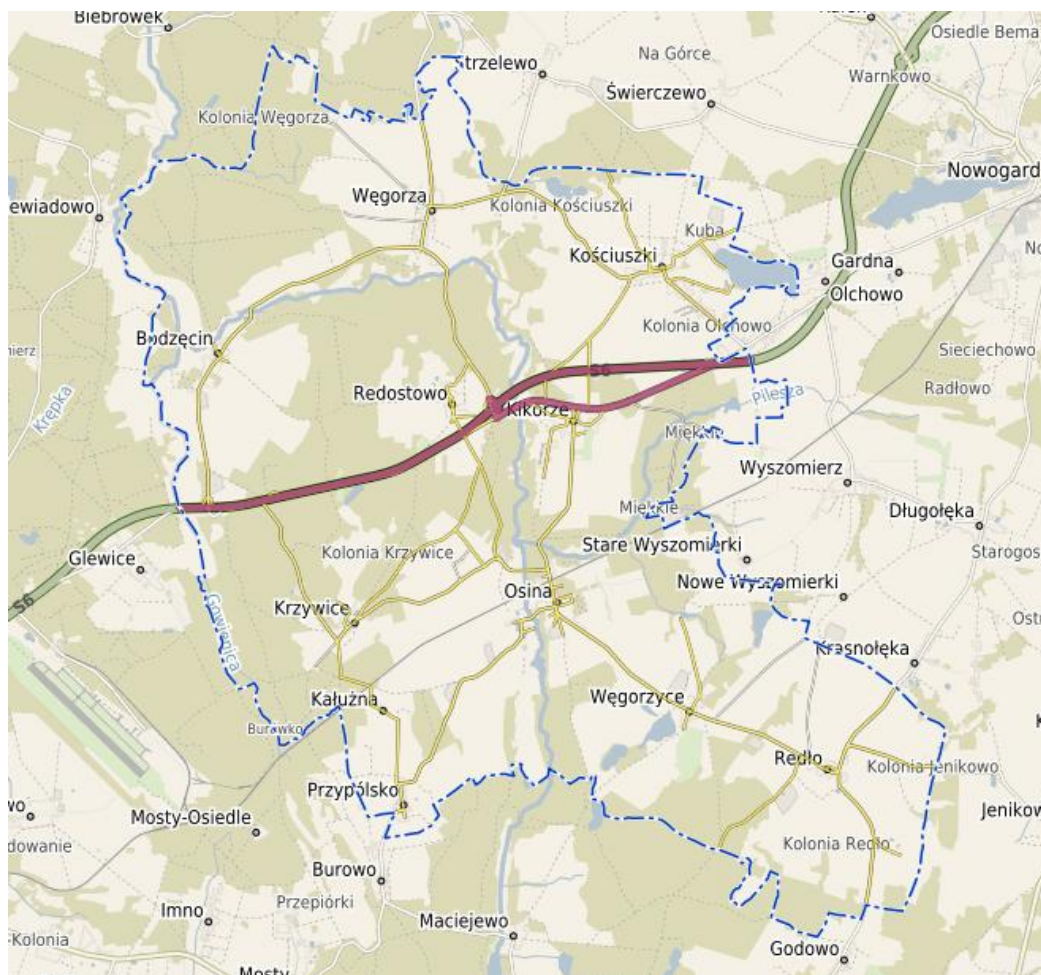
III. Uwarunkowania środowiskowe

III.1 Infrastruktura techniczna

III.1.1 Komunikacja drogowa

Infrastruktura drogowa na terenie gminy obejmuje drogę krajową S6 (trasa Szczecin – Gdańsk), drogi powiatowe, drogi gminne oraz drogi wewnętrzne.

Mapa 4 Sieć dróg publicznych w gminie Osina

Źródło: <https://osina.e-mapa.net/>

Łącznie drogi będące własnością gminy liczą 87.082,00 m długości. Drogi publiczne mają 9.867 m długości i są to drogi asfaltowe, żużlowe lub wykonane z polbruk. Pozostałe drogi należące do gminy to drogi wewnętrzne, gruntowe, których długość wynosi 77.215 m. Stan

dróg wymaga stałej modernizacji i ulepszania nawierzchni, co wiąże się z dużymi nakładami finansowymi. **Na terenie gminy Osina brak jest ścieżek rowerowych.**

Jednym z priorytetów gminy Osina jest poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców gminy poprzez inwestycje w infrastrukturę drogową. W latach 2021-2025 zrealizowano szereg działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa komunikacyjnego na terenie gminy:

1. Rozbudowa oświetlenia na terenie gminy Osina – miejscowość Kościuszki, Osina, Krzywice, Węgorza, Węgorzyce, Redostowo (2021),
2. Przebudowa drogi w miejscowości Węgorzyce (dz. nr 160, 36) (2022),
3. Rozbudowa oświetlenia na terenie gminy Osina – miejscowość Osina, Kościuszki, Krzywice, Węgorzyce (2022),
4. Przebudowa drogi w miejscowości Redostowo (dz. nr 78/3) (2022),
5. Przebudowa drogi, miejsc parkingowych oraz chodników na osiedlu w miejscowości Osina (2023),
6. Rozbudowa oświetlenia na terenie gminy Osina – miejscowość Osina, Kikorze (2023),
7. Budowa drogi w miejscowości Kościuszki (2023),
8. Budowa drogi w miejscowości Kikorze (2024),
9. Rozbudowa oświetlenia na terenie gminy Osina – miejscowość Kikorze (2024),
10. Przebudowa drogi powiatowej Nr 4159Z od węzła "Osina" drogi ekspresowej S6 do granic miejscowości Węgorza (2024),
11. Przebudowa drogi powiatowej Nr 4161Z w miejscowości Osina wraz z budową kanalizacji deszczowej w miejscowości Osina (2024),
12. Przebudowa odcinka drogi powiatowej Nr 4161Z wraz z infrastrukturą towarzyszącą (odc. Kikorze - Osina) (2025),
13. Przebudowa odcinków drogi powiatowej Nr 4161Z wraz z infrastrukturą towarzyszącą (odc. Osina - Redło) (2025),
14. Modernizacja oświetlenia na terenie Gminy Osina (2025),
15. Rozbudowa oświetlenia na terenie Gminy Osina – miejscowość Kikorze, Węgorzyce (2025).

Pomimo prowadzonych inwestycji, w gminie istnieje potrzeba kontynuowania modernizacji dróg lokalnych i powiązań z drogami powiatowymi, zapewnienia spójnego utrzymania

i remontów mniejszych odcinków, integracji z planami przestrzennymi i inwestycyjnymi. W tym celu widnieje potrzeba dalszego pozyskiwania środków zewnętrznych na kolejne zadania infrastrukturalne.

III.1.2 Sieć wodno-kanalizacyjna

Całkowita długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie gminy Osina w 2024 r. wyniosła 56,8 km (według Banku Danych Lokalnych – GUS) i obsługiwała 492 połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. 92,6% budynków mieszkalnych posiada przyłącza do infrastruktury wodociągowej. W porównaniu do roku 2020 długość sieci wodociągowej na terenie gminy uległa zwiększeniu o 2,2 km. Z sieci wodociągowej w 2024 korzystało 92,6% ogólnej liczby ludności gminy. W 2024 r. odnotowano 12 awarii sieci wodociągowej. Zużycie wody na 1 mieszkańca w 2024 r. wynosiło 27,3 m³.

Tabela 16 Sieć wodociągowa na terenie gminy Osina w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) [km]	54,6	55,6	55,6	55,9	56,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	464	485	488	491	492
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury [%]	93,9	94,1	94,1	94,1	92,6
Awarie sieci wodociągowej [szt.]	10	8	8	6	12
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	95,5	95,6	95,7	95,7	95,7
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	40,4	25,6	26,8	27,4	27,3

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Osina w 2024 r. wyniosła 22,4 km (według Banku Danych Lokalnych – GUS) i obsługiwała 209 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W porównaniu do roku 2020 długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy uległa zwiększeniu o 0,4 km. Z sieci kanalizacyjnej w 2024 r. korzystało 57,8% ogólnej liczby ludności gminy. W 2024 r. odnotowano 1 awarię sieci kanalizacyjnej. 47,4% budynków na terenie gminy jest przyłączonych do infrastruktury

kanalizacyjnej. W 2024 r. odnotowano łącznie 67 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 175 zbiorników bezodpływowych.

Tabela 17 Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Osina w latach 2020-2023

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	22,0	22,3	22,3	22,3	22,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	196	208	208	208	209
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury [%]	48,8	48,8	49,1	48,5	47,4
Awarie sieci kanalizacyjnej [szt.]	1	2	1	1	1
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	56,8	57,7	57,7	57,7	57,8
Zbiorniki bezodpływowe [szt.]	160	165	169	175	175
Oczyszczalnie przydomowe [szt.]	56	58	62	67	67

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Gmina Osina realizuje inwestycje w infrastrukturę sieci wodno-kanalizacyjnej, podnosząc jej jakość użytkowania i dbając o środowisko naturalne. Gmina Osina w latach 2021-2025 zrealizowała następujące inwestycje związane z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną:

- a) Przebudowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Redło (dz. nr 117) (2021),
- b) Modernizacja SUW Kikorze (2021),
- c) Zakup sieci wodociągowej w miejscowości Kikorze (dz. nr 206/3, 123, 144/2, 149/2 - zakup od prywatnych inwestorów) (2021),
- d) Zakup sieci wodociągowej w miejscowości Kościuszki (dz. nr 316/7 – zakup od prywatnych inwestorów) (2021),
- e) Zakup sieci wodociągowej w miejscowości Kościuszki (dz. nr 489/14, 489/19, 489/28 – zakup od prywatnych inwestorów) (2021),
- f) Zakup sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kikorze (dz. nr 206/3, 123, 144/2, 149/2 – zakup od prywatnych inwestorów) (2021),
- g) Zakup i montaż pompy głębinowej, SUW Kikorze (2022),
- h) Zakup i montaż zbiornika hydroforowego, SUW Bodzęcin (2022),
- i) Przebudowa odcinka sieci wodociągowej Osina – Przypółsko (2022),

- j) Zakup i montaż pompy ściekowej do przepompowni ścieków w Kościuszkach (2022),
- k) Zakup i montaż pompy ściekowej do oczyszczalni ścieków w Osinie (2022),
- l) Przebudowa kanalizacji deszczowej w Osinie (dz. nr 43/3) (2022),
- m) Zakup sieci wodociągowej w miejscowości Kościuszki (dz. nr 352/6 – zakup od prywatnych inwestorów) (2023),
- n) Zakup sieci wodociągowej w miejscowości Kościuszki (dz. nr 471, 345/2, 345/8 – zakup od prywatnych inwestorów) (2023),
- o) Zakup i montaż przepływomierza elektromagnetycznego do oczyszczalni ścieków w Osinie (2024),
- p) Zakup sieci wodociągowej w miejscowości Kościuszki (dz. nr 471, 344/6, 5/4, 357/2, 472/2 – zakup od prywatnych inwestorów) (2024),
- q) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kościuszki (dz. nr 440/4, 472/1, 471, 489/4) (2024),
- r) Zakup i montaż pompy ściekowej do oczyszczalni ścieków w Osinie (2025),
- s) Zakup sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Redostowo (dz. nr 122 dr – zakup od prywatnych inwestorów) (2025).

Urząd Gminy Osina prowadzi systematyczne kontrole dotyczące nieruchomości wyposażonych w szamba lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Działania te były prowadzone na podstawie obowiązujących przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina rozwija system kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni, realizując inwestycje w różnych miejscowościach. Projekty kanalizacyjne są integralną częścią większych działań wodno-kanalizacyjnych, co poprawia dostęp do podstawowych usług komunalnych, a wdrożenie procedur kontrolnych i rejestracyjnych dla zbiorników bezodpływowych poprawiło nadzór nad gospodarką ściekową i zapewnia zgodność z prawem.

III.1.3 Sieć szerokopasmowa

Dużą potrzebą współczesnego rozwoju społeczno-gospodarczego jest dostęp do komunikacji, którą zapewnia szerokopasmowy internet. Dostęp do szerokopasmowego internetu w gminie Osina jest kluczowym elementem infrastruktury cyfrowej wpływającym na jakość życia mieszkańców, działalność lokalnych przedsiębiorstw oraz funkcjonowanie usług

publicznych. Jak w wielu obszarach wiejskich w Polsce, dostęp ten kształtowany jest zarówno przez sieci stacjonarne (światłowodowe i inne formy szerokopasmowe), jak i mobilne technologie telekomunikacyjne, wspierane przez działania regulacyjne i inwestycyjne na poziomie krajowym.

Na terenie gminy Osina, podobnie jak w innych gminach wiejskich, **część mieszkańców i przedsiębiorstw ma dostęp do szybkiego internetu stacjonarnego**, zapewnianego przez sieci światłowodowe lub inne technologie szerokopasmowe oferowane przez krajowych i lokalnych operatorów. Równocześnie istotną rolę odgrywają technologie mobilne – 4G/LTE i stopniowo rozwijane 5G, które zapewniają dostęp do internetu szerokopasmowego tam, gdzie infrastruktura światłowodowa może być jeszcze w trakcie budowy lub występują ograniczenia techniczne.

Dostęp do szerokopasmowego internetu w gminie jest również ważnym elementem dla lokalnej strategii rozwoju, ponieważ umożliwia m.in.:

- prowadzenie działalności gospodarczej i pracy zdalnej,
- korzystanie z edukacji online i usług publicznych w formule cyfrowej,
- dostęp do usług medycznych, kulturalnych i społecznych oferowanych online.

Władze lokalne oraz społeczność mają możliwość monitorowania stanu infrastruktury i zgłaszania potrzeb mieszkańców poprzez dostępne narzędzia (np. portal internet.gov.pl), co może wspierać planowanie inwestycji cyfrowych oraz wnioskowanie o środki pomocowe na rozbudowę sieci szerokopasmowej.

III.2 Jakość powietrza

W województwie zachodniopomorskim pomiary jakości powietrza dokonywane są w podziale na trzy strefy: Aglomerację szczecińską, miasto Koszalin i strefę zachodniopomorską, do której należy gmina Osina. Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2024* (GIOŚ RWMŚ w Szczecinie, 2025 r.) na terenie gminy Osina wyznaczono obszar przekroczeń docelowego stężenia rocznego O₃ w powietrzu ze względu na kryterium ochrony zdrowia i roślin.

W rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2024 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, żadna strefa w województwie zachodniopomorskim nie otrzymała klasy C. W przypadku wszystkich badanych zanieczyszczeń każda z trzech stref

województwa została sklasyfikowana jako A (A1 pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} faza II). Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2024 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające metody szacowania uwzględniające wyniki modelowania matematycznego za rok 2024, a także informacje o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Tabela 18 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM_{2,5})

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
aglomeracja szczecińska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
miasto Koszalin	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2024, s. 91.

Chociaż w roku 2024 w ocenie jakości powietrza żadna strefa w województwie zachodniopomorskim nie uzyskała klasy C ze względu na kryteria określone pod kątem ochrony zdrowia ludzi, warto podkreślić, że zgodnie z zasadami oceny rocznej, klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, w przypadku wystąpienia obszaru przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia nawet o małym zasięgu decyduje on o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że potencjalne zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Z kolei w rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2024 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, w przypadku wszystkich zanieczyszczeń strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A.

Na uwzględnionym w ocenie stanowisku pomiarowym tła pozamiejskiego, zlokalizowanym

w Widuchowej (powiat gryfiński), nie zanotowano wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych/docelowych określonych dla kryterium celu ochrony roślin. Strefa zachodniopomorska została natomiast zaliczona do klasy D2 z uwagi na przekroczenie kryterium celu długoterminowego ustanowionego dla ozonu, zarejestrowane na stanowisku w Widuchowej.

Tabela 19 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A

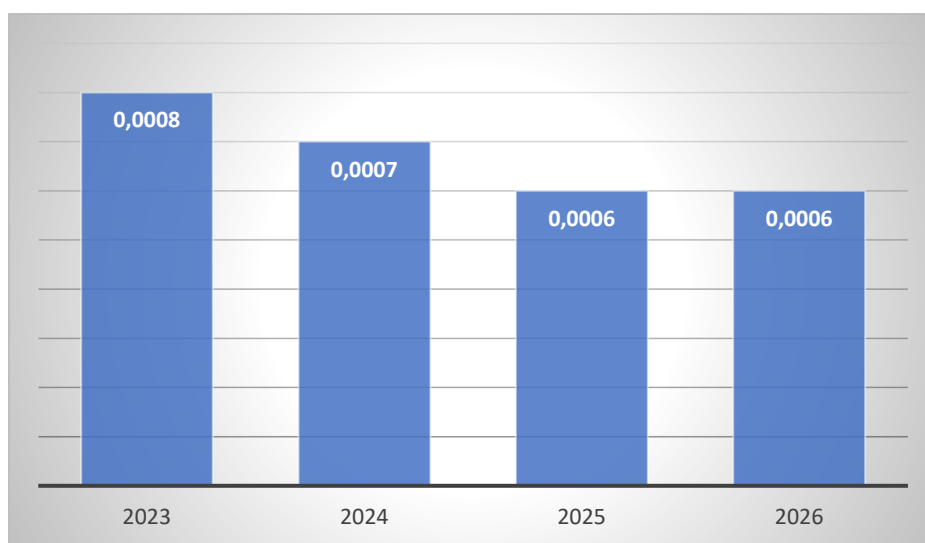
Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2024, s. 99.

Stan jakości powietrza w gminie Osina można określić jako dobry. Przekroczenia zanieczyszczenia powietrza dotyczyły tylko ozonu O₃. Do dwóch głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza w gminie można zaliczyć zanieczyszczenia komunikacyjne oraz pochodzące ze źródeł niskiej emisji. W okresie zimowym wzrasta emisja pyłów i zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw stałych w kotłowniach indywidualnych i indywidualnych piecach centralnego ogrzewania. Negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają lokalne kotłownie pracujące na potrzeby centralnego ogrzewania, a także małe przedsiębiorstwa, podmioty gospodarcze spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania gazów spalinowych powoduje, iż całość wytwarzanych zanieczyszczeń trafia do powietrza atmosferycznego. Niska sprawność i efektywność technologii spalania są poważnym źródłem emisji zanieczyszczeń. Co więcej, głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel, często zawierający znaczne ilości siarki.

W dniu 14 września 2023 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwalił aktualizację programu ochrony powietrza (POP) wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej. Celem tworzenia programów ochrony powietrza jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu na obszarach, gdzie występują przekroczenia. Dokument zawiera analizę przyczyn występowania wysokich stężeń substancji oraz wskazuje działania

naprawcze mające na celu ich redukcję do poziomów nieprzekraczających norm. Integralną częścią POP są Plany Działań Krótkoterminowych, wdrażane w sytuacjach wystąpienia ryzyka lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych, informowania społeczeństwa w sytuacjach alarmowych w strefach województwa zachodniopomorskiego w danym roku kalendarzowym. Zgodnie z aktualizacją POP gmina Osina w ramach działań naprawczych ma osiągnąć w 2026 r. redukcję emisji benzo(a)pirenu do powietrza na poziomie 0,0006 Mg/rok.

Wykres 17 Wielkość redukcji emisji benzo(a)pirenu do powietrza w wyniku realizacji działań naprawczych w poszczególnych latach 2023-2026

Źródło: Uchwała Nr XLY/540/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 września 2023 r. w sprawie określenia Aktualizacji Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej, s. 54.

W ramach działań naprawczych opisanych w POP przewidziano do realizacji na obszarach gmin następujące działania:

- termomodernizację budynków (ocieplenie budynków, wymiana okien),
- likwidacja „kopciuchów” na rzecz nowoczesnych źródeł (gazowe, pompy ciepła, sieci ciepłownicze),
- rozwój transportu publicznego, ścieżek rowerowych, elektromobilności,
- wprowadzenie zakazu spalania odpadów, kontrole kominowe oraz działania edukacyjne.

III.3 Odnawialne źródła energii

Wraz z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na energię a przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca

z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

Według uzyskanych informacji z Urzędu Gminy Osina na terenie gminy znajdują się panele fotowoltaiczne (działka nr 135/2) oraz zamontowana została instalacja fotowoltaiczna na budynku świetlicy w Bodzęcinie (o mocy 8,12kW). W 2024 r. wszczęto postępowanie dotyczące budowy farmy fotowoltaicznej w obrębie miejscowości Kościuszki.

Na obecnym etapie gmina **nie wyróżnia się obecnością dużych farm wiatrowych ani dużych instalacji fotowoltaicznych w formie lądowych parków słonecznych** w granicach administracyjnych, które byłyby znaczącym wytwórcą energii na poziomie regionalnym.

III.4 System hydrologiczny gminy

Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzną w gminie Osina tworzy głównie zlewnia rzeki Gowienica (przepływ średni 1,94 m³/s). Rzeka ta płynie wzdłuż zachodniej granicy gminy (10 km) i uchodzi do Rostoki Odrzańskiej w miejscowości Stepnica. Dopływem rzeki Gowienica jest rzeka Stepnica. Płynie ona przez środkową część gminy z południa na północ, po czym w rejonie wsi Węgorza skręca na zachód i uchodzi do Gowienicy. Całkowita długość rzeki – 34 km, powierzchnia zlewni wynosi około 151 km². Rzeka Pilesza i Leśnica są z kolei dopływami rzeki Stepnica, płynącymi z południowo-wschodniej części gminy Osina. W obszarze tym występują również zbiorniki wodne tj. jezioro Kościuszki (Olchowskie) oraz niewielki zbiornik retencyjny na rzece Gowienicy. Prócz tego na terenie gminy występuje kilka obniżeń wytopiskowych wypełnionych wodą oraz sztucznie powstały zbiornik w rejonie wsi Węgorza. Ponadto teren gminy pokrywa sieć niewielkich cieków wodnych i rowów melioracyjnych odprowadzających wody do wymienionych wyżej rzek.

Zgodnie z danymi PGW Wody Polskie na terenie gminy Osina częściowo zlokalizowane są jednolite części wód powierzchniowych, które ujęte zostały w poniższym zestawieniu.

Tabela 20 JCWP na terenie gminy Osina

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan ogólny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
RW60001031429	Stepnica	zły stan wód	zagrożona
RW60001531439	Gowienica od źródeł do dopływu z Puszczy Goleniowskie	zły stan wód	zagrożona
RW6000103523	Wołczenica od źródeł do Trzechelskiej Strugi wraz z Trzechelską Strugą	zły stan wód	zagrożona
RW600010426879	Sąpólna od źródeł do Dobrej wraz z Dobrą	brak danych	zagrożona

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Jakość wód powierzchniowych w gminie Osina zależna jest od dopływu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych, oczyszczalni ścieków oraz spływów nawozowych z pól uprawnych. Duży wpływ na czystość wód powierzchniowych ma gospodarka wodno-ściekowa. Omawiany obszar ma niski stopień skanalizowania.

Plan gospodarowania wodami (aPGW) dla dorzecza Odry, obowiązujący od 24 lutego 2023 r., określa zestaw działań mających na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych w gminie Osina. Należą do nich:

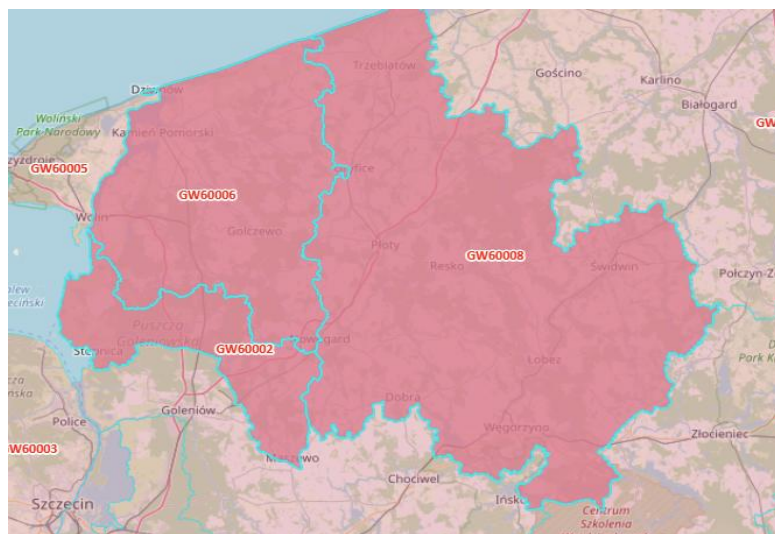
- Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń.
- Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.
- Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50).
- Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin.
- Działania kontrolne związane z przeglądem pozwoleń wodnoprawnych.
- Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP.
- Udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowlanych proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych.

- Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych.
- Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność.
- Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami.
- Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych z uwzględnieniem wykazu działań dla budowli stanowiącego element Zestawu działań JCWP RW.
- Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP.

Wody podziemne

Obszar gminy Osina zlokalizowany jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 123 – zbiornik międzymorenowy Stargard – Goleniów o powierzchni 378,0 km² i o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 86,0 tys. m³/d. Zgodnie z podziałem Polski na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych obszar, na którym położona jest gmina Osina, leży w obrębie trzech JCWPd. Jest to obszar JCWPd 8 (GW60008), JCWPd 6 (GW60006) oraz JCWPd 2 (PLGW60002).

Mapa 5 Lokalizacja jednolitych części wód podziemnych

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa>

Charakterystyka stanu wód podziemnych została przedstawiona w poniższym zestawieniu. Wody podziemne cechują się dobrą jakością i są niezagrożone oceną ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Tabela 21 JCWPd na terenie gminy Osina

Kod JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Stan JCWPd	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
GW60008	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
GW60006	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
GW60002	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>

Wszystkie JCWPd leżące w obszarze gminy Osina są przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

III.5 Zagrożenie suszą i powodziami

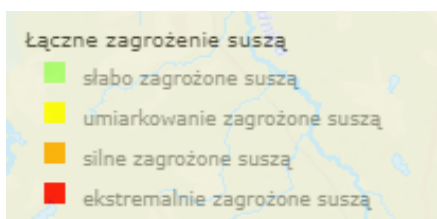
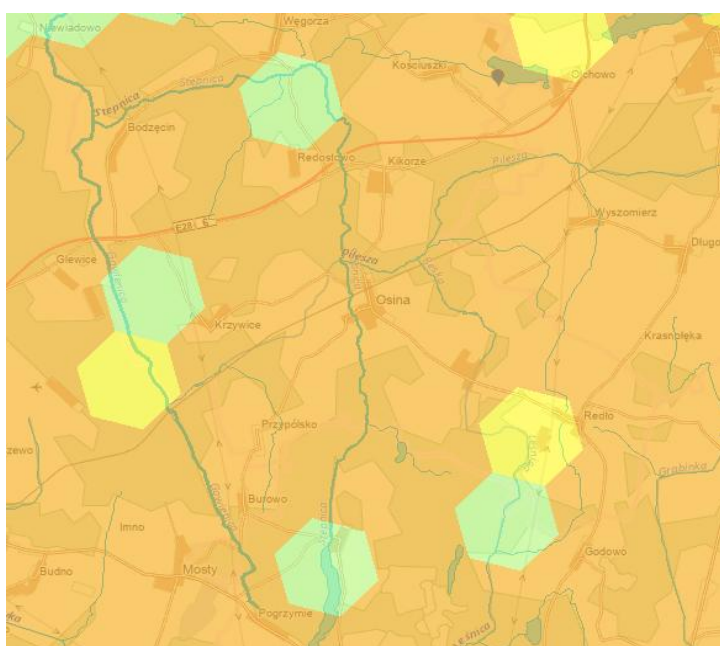
Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycję budowy lub przebudowy urządzeń wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

3 września 2021 r. Minister właściwy ds. gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej należy promować i w pierwszej kolejności rozważać działania zakładające naturalne metody retencji, a budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru, w sytuacji, gdy przeanalizowano wszystkie możliwe warianty, bardziej korzystne ze środowiskowego punktu widzenia. Planowanie nowych działań inwestycyjnych w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi być poprzedzone szeregiem analiz, a dotyczące ich warunki i procedury muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami środowiskowymi, jak też być adekwatne do potrzeb w zakresie kształtowania retencji.

Zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy, większa część terenu gminy Osina jest silnie zagrożona suszą (suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) – Klasa III. Ocena poszczególnych zagrożeń:

- zagrożenie suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych: słabo zagrożone – Klasa I (okolice Krzywic i Redostowa) oraz silnie zagrożone – Klasa II (okolice Redła), ekstremalnie zagrożone – Klasa IV (pozostała część gminy),
- zagrożenie suszą hydrologiczną: umiarkowanie zagrożone – Klasa II,
- zagrożenie suszą hydrogeologiczną w JCWPd: słabo zagrożone – Klasa I.

Mapa 6 Obszar zagrożony suszą na terenie gminy Osina

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPPSS

Zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne obszarami szczególnego zagrożenia powodzią są:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się – z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne – plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych.

103

Mapa 8 Mapy zagrożenia powodziowego na terenie gminy Osina

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMRP&moduleId=gpMRP

Wszelkie podejmowane działania w ramach rozwoju gminy należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

III.6 System gospodarki odpadami

W 2024 r., podobnie jak w latach poprzednich, świadczeniem kompleksowej usługi polegającej na odbiorze odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Osina, powstających wyłącznie w nieruchomościach zamieszkałych oraz ich zagospodarowaniu lub transporcie do Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami w Słajsinie zajmowało się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Goleniowa. Przedmiot umowy nie obejmuje odpadów powstających na terenie nieruchomości niezamieszkałych. Usługę polegającą na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy świadczą firmy: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. z Goleniowa oraz Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o. z Nowogardu.

W 2024 r. zewidencjonowano 922 deklaracje w zakresie gospodarowania odpadami. 680 deklaracji uwzględniało posiadanie kompostownika. W ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zewidencjonowano w latach 2020-2024 następującą ilość zebranych odpadów z terenu gminy.

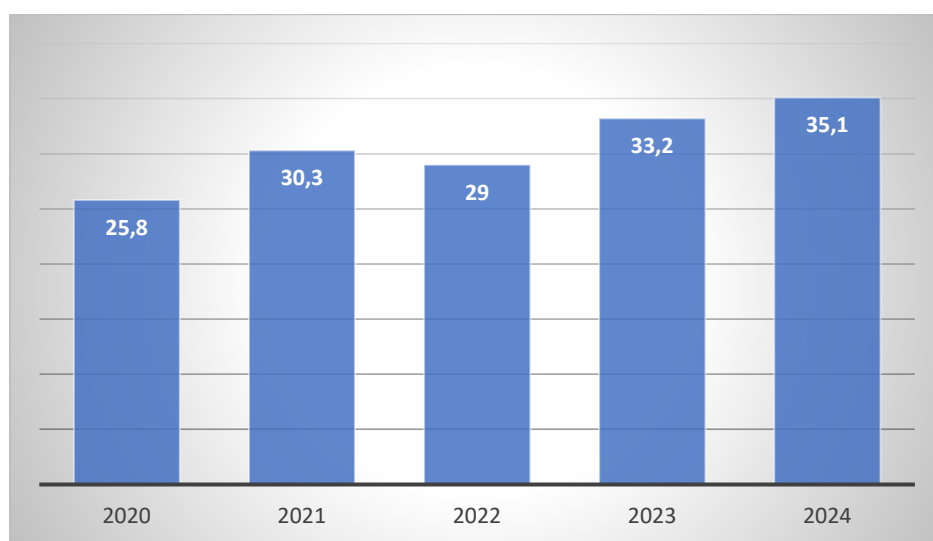
Tabela 22 Ilość zebranych odpadów z terenu gminy w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Odpady zbierane selektywnie [t]	176,52	218,80	215,93	267,50	320,75
Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku [t]	684,72	721,12	743,79	806,74	914,96
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku na 1 mieszkańca [kg]	172,5	171,4	181,0	186,1	206,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W analizowanych latach 2020-2024 zaobserwować można, że wraz ze wzrostem ilości odpadów komunalnych (zmieszanych) w gminie, wzrasta systematycznie ilość odpadów zbieranych selektywnie. Na przestrzeni badanych lat był to wzrost o 9,3%.

Wykres 18 Ilość odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogółu odbudów na terenie gminy Osina w latach 2020-2024 [%]

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Drugi filar selektywnej zbiórki odpadów stanowi stacjonarny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) działający w Goleniowie. On także jest prowadzony przez firmę PGK Sp. z o.o. w ramach umowy zawartej z gminą. Oddanie odpadów możliwe jest również bezpośrednio w Zakładzie Gospodarowania Odpadami w Słajsinie, który prowadzony jest przez Celowy Związek Gmin R-XXI, którego gmina Osina jest członkiem. W 2024 r. Gmina Osina nie realizowała zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W kwestiach związanych z usuwaniem azbestu na terenie gminy Osina realizowana jest każdego roku polityka zmierzająca do usunięcia azbestu z gospodarstw domowych.

Na podstawie danych będących w ogólnodostępnym systemie Baza Azbestowa wynika, że na terenie gminy Osina zewidencjonowano łącznie 1 368 835 kg wyrobów zawierających azbest. Unieszkodliwiono do tej pory 12 612 kg zagrażającego materiału, do usunięcia pozostało jeszcze 1 356 223 kg.

Tabela 23 Ilość zewidencjonowanego i zutylizowanego azbestu na terenie gminy Osina

Ilość azbestu zewidencjonowana	Ilość azbestu zutylizowana	Pozostało do unieszkodliwienia
1 368 835 kg	12 612 kg	1 356 223 kg

Źródło: <https://dane.gov.pl/>

W 2024 r. z terenu gminy Osina nie usunięto wyrobów zawierających azbest z uwagi na brak finansowania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (WFOŚiGW).

PODSUMOWANIE

Przeprowadzona diagnoza społeczna, gospodarcza i środowiskowa Gminy Osina wskazuje, że gmina posiada znaczący potencjał rozwojowy wynikający z korzystnego położenia, walorów przyrodniczych, rolniczego charakteru, uzbrojonych terenów inwestycyjnych oraz aktywności lokalnej społeczności. Jednocześnie zidentyfikowano szereg wyzwań, które będą miały kluczowe znaczenie dla dalszego rozwoju gminy w perspektywie do 2035 roku.

Najważniejszymi problemami pozostają niekorzystne trendy demograficzne, w tym spadek liczby mieszkańców i proces starzenia się społeczeństwa. Zjawiska te wpływają na rynek pracy, rozwój usług społecznych oraz przyszłe potrzeby infrastrukturalne. Istotnym wyzwaniem jest również ograniczona liczba miejsc pracy na terenie gminy oraz konieczność wzmocnienia lokalnej przedsiębiorczości i atrakcyjności inwestycyjnej.

Diagnoza potwierdza potrzebę dalszej modernizacji infrastruktury technicznej, w szczególności dróg, sieci wodno-kanalizacyjnej oraz infrastruktury cyfrowej. Jednocześnie ważnym kierunkiem działań pozostaje rozwój usług społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych odpowiadających na potrzeby mieszkańców.

Znaczącym atutem gminy Osina są jej walory środowiskowe i krajobrazowe, które mogą stanowić podstawę rozwoju turystyki, rekreacji oraz działań związanych z odnawialnymi

źródłami energii. Wymaga to jednak prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej oraz działań na rzecz ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatycznych.

Wnioski z diagnozy wskazują, że rozwój gminy Osina powinien opierać się na wzmacnianiu kapitału społecznego, poprawie jakości życia mieszkańców, rozwoju nowoczesnej infrastruktury oraz wspieraniu lokalnej gospodarki przy jednoczesnym poszanowaniu zasobów środowiskowych. Kluczowe znaczenie dla realizacji założonych celów będzie miało skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz aktywna współpraca samorządu z mieszkańcami, organizacjami społecznymi i przedsiębiorcami.